

bb 72. újabb gombamérgezés - ezuttal kispesten és lőrincen

i ms/gg bzs la

1972. szeptember 12.

a sajtószedésű gombától történt mérgezések sorozata a meteorológiai ősz beálltával sem szakadt meg: a hétfői négyes adyligeti mérgezés után kedden a kispesti rigó család: rigó géza és felesége, valamint az 5 éves géza és a 4 éves róbert került súlyos állapotban kórházba. rigóék a pestlőrincen lakó csonka istvánéknak is adtak a sajtószedésű gombából. a csonka házaspár ugyan-csak súlyos állapotban került a korányi kórházba. mind a korányiban fekvő felnőttek, mind a heim pál kórházban ápoltságban fekvő gyermekek esetében az orvosok a klinikai tünetek alapján galócámérgezésre következtetnek. /mt1/

bb 73. dr. szalai béla

i sl/mm bzs la

1972. szeptember 12.

külkereskedelmi miniszterhelyettes kedd este hazaérkezett algirból, ahol a nemzetközi vásáron vett részt, jelen volt a magyar nap rendezvényein és algériai gazdasági vezetőkkel a két ország kereskedelmi kapcsolatairól tárgyalt. /mt1/

- v é g e -

21.03/bzs

- 52 -

NA 21/15

ü

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Főm-utca 5-7. Telefon: 159-460, 353-680

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1972. szeptember 13.

bb. 1. befejeződtek a szófiai kulturális napok -újabb megállapodások a két főváros kapcsolatának elmélyítésére

i-don/um hi ch

1972. szeptember 13.

befejeződtek a szófiai kulturális napok budapesten. a több napos eseménysorozat tapasztalatairól kurcz györgy, a fővárosi tanács népművelési főosztályának helyettes vezetője elmondotta: - a budapesten megrendezett kulturális esemény jó alkalom volt a véleménycserére a két főváros művelődésügyi és művészeti életének időszerű kérdéseiről, a művelődési otthonok működéséről, valamint a művészeti hetek rendszeréről. a szófiai delegáció itt-tartózkodása során ellátogatott a fővárosi művelődési házba; a vendégek nagy elismeréssel nyilatkoztak a folklór-centrum tevékenységéről, amelynek programjában gyakran szerepelnek néptánc-jellegű műsorok.

- a tanácskozások során újabb megállapodások születtek a két főváros kapcsolatának elmélyítésére -folytatta kurcz györgy. - a tervek szerint a szófiai és a budapesti történeti múzeum között az eddiginél közvetlenebb munkakapcsolat jön létre. a két kulturális intézmény a jövőben rendszeresen cserél tudományos munkatársakat, s kölcsönösen megküldik egymásnak archiv anyagaikat. a szófiai és a budapesti filmforgalmazási vállalat szorosabb együttműködését igéri az a szerződés, amelyet ugyancsak most irtak alá. a két vállalat munkatársai a szófiában illetve budapesten működő filmszínházak helyzetét, technikai felszereltségét tanulmányozzák majd.

/folyt.köv./

- 1 -

NA

bb 1. / befejeztek a szófiaifolyt./um

a bolgár főváros kulturális delegációjához tartozott a „szófia”, esztrádzenekar és művészegyüttes, is, amelyek három alkalommal mutatkoztak be nagy sikerrel a budapesti közönségnek.

x x x

a bolgár főváros küldöttsége, amelyet Ivan Dimitrov, a szófiai művészeti és kulturális tanács elnökhelyettese vezetett, valamint a két művészeti együttes elutazott budapestről.
/mt1/

..-

bb 2. magyar népzenei műsorok a prix bratislava fesztiválon

i nn/gk um hi cz

1972. szeptember 12.

kijelölték azokat a magyar népzenei műsorokat, amelyek a magyar rádiót képviselik az oirt -országok számára kiírt prix bratislava versenyen. az október 2. és 7. között zajló sereg-szemlén, ahol tavaly is szép sikerrel szerepeltünk, három kategóriában indulnak magyar felvételek. az énekes kategóriába három felvétellel nevezünk: Bodza Klári, Ferenczy Éva és a Halmozó Béla - Sebő Ferenc duo számaival. a szólóhangszer kategóriában a Camerata Hungarica együttes Czidra László szólójával, Fábian Márta cimbalom- és Bige József töröksíp-felvételeivel képviseli színünket. az eredeti folklór felvételek között a magyarországi nemzetiségek műsoraiból jól ismert méhkeréki Kovács Tivadar férfi folklór-trio dalai indulnak. a prix bratislava zsűrijébe Halkovics János szerkesztőt hívták meg. /mt1/

..-

bb 5. tizenöt méter magas török mogorófafák

vid/um ká cz

1972. szeptember 13.

a veszprém megyei Rezi községben a monda szerint a török hódítás idején portyázó török katonák mogorószemeket hullajtottak el, s ezekből fejlődtek azok a 15 méter magas fák, amelyek a plébánia udvarán állnak. a magasra nőtt mogorófafák a szakértők szerint már négyszáz éve teremnek. a fák - amelyek a tényleg nagy nagyságu, szőlőre emlékeztető mogorófürtöket érlelnek - az idén is mázsányi termést hoztak. /mt1/

..-
- 2 -

NA

bb 3. nem fizette vissza a kölcsönöket - egy évi és két hónapi szabadságvesztésre ítélték

vid/um fm

1972. szeptember 13.

állandó pénzzavarokkal küszködött ifj. Pióker István 26 éves székesfehérvári lakos. tavaly szeptemberben ismét szorult anyagi helyzetbe került, s először egy ismerősétől csalt ki ezer forintot, majd az OTP-től vett fel 3000 forint személyi kölcsönt, bár tisztában volt vele, hogy a kölcsönöket képtelen lesz visszafizetni. fizetéséből ugyanis havonta csak 600-700 forintja maradt, a többi levonták régebbi adósságai törlesztésére. az OTP-kölcsön és az ezer forint hamar elfogyott, s Pióker István újabb „baleket”, talált, aki kiségitette hétésszáz forinttal. hogy pénzhez jusson, kárt okozott a társadalmi tulajdonban is. a volán vállalatától kapott 1150 forint értékű bőrkabátot és a hozzávaló sapkát zálogba csapta, majd amikor munkahelyet változtatott, új munkahelyén, a székesfehérvári könnyűfémműben kapott 2750 forint értékű bőrkabátot a bizományi áruházban értékesítette.

a székesfehérvári megyei bíróság fellebbezési tanácsa csalásért és sikkasztásért egy évi és két hónapi szabadságvesztésre ítélte ifj. Pióker Istvánt. /mt1/

..-

bb 4. „magyar hajtóstilust”, tanulnak a külföldi fogatosok

vid/um ká cz

1972. szeptember 13.

a külföldi nemzetközi versenyeken szép sikereket értek el a bükkfennsíkban tenyésztett lipicai lovakból összeállított kettes és négyes fogatok. ezek a sikerek hívták fel a külföldi lovasok figyelmét a magyar hajtó stílusra. a tisztavéru lipicai tenyésztést és a csikók betanítását végző szilvásváradai állami gazdaság vállalkozott, hogy a külföldi érdeklődők részére hajtóiskolát szervez. az idén első alkalommal megrendezett és most befejeződött hajtóiskolában az NSZK-ból, Ausztriából, valamint Svájcból érkeztek vendégek. Tóth László ménesmester tanította meg őket a kettes és négyes fogatok hajtására.

az érdeklődésre tekintettel jövőre a hajtóiskolát megismétlik. /mt1/

..-

NA

- 3 -

bb 6. újabb partvédő művek a balatonon

vid/um ká cz

1972. szeptember 13.

a balatonon a jég beálltáig folytatják a tavasszal elkezdett szabályozási és építési munkákat. az idén is több ezer köbméter kőanyagot és betont építettek be a balaton partszegélyébe. ezzel a balaton állandó és ideiglenes partfalainak hossza már meghaladja a 60 kilométert. a partfalak mintegy kétharmada a somogyi oldali hullámveréstől és eróziós károktól leginkább veszélyeztetett részein épült. balatonszabadinál már több kilométeres szakaszon elkészült az az új partvédőmű, amely újabb körsétány feltöltésére ad lehetőséget. ez a partszakasz része lesz annak a hosszú védőműnek, amely a déli partot óvja a hullámveréstől.

rendezték a partvonalat balatonkenese környékén is. a keszthelyi öbölben a tó fenéken összegyűlt iszaptömeget kotorják, s megszabadították a homokzátonytól a tihanyi szoros hajútját is. a tihanyi félsziget mellett „bányászott” jó minőségű homokot felhasználnak az egyes partszakaszok feltöltésénél. /mti/

bb 7. várossá nyilvánításának 900. évfordulójára készül vác

vid/gö ká um cz

1972. szeptember 13.

vác 1975-ben ünnepli várossá nyilvánításának 900. évfordulóját. az ünnepségek rendezésére munkabizottságokat szerveztek, amelyek terveiben szerepel többek között az új művelődési központ felavatása, tudományos, irodalmi és képzőművészeti találkozók, nemzetközi sportversenyek rendezése. a jubileumra romkertet létesítenek a régi vár nemrég restaurált barbakánja szomszédságában.

a jelentős ipari központtá fejlődött város egy fogadalomnak köszönheti alapítását. a mogoródi csata előtt géza herceg, a mai vác területén találkozott öccsével, i. lászlóval, aki ottó morva fejedelem seregével érkezett segítségére. a harc előtt géza fogadalmat tett ha győz, a találkozó helyén várat és székesegyházat épít. ígéretét be is váltotta miután dukász milántól, a bizánci császártól koronát kapott. /folyt. köv./

- 4 -

NA

bb 7. /várossá nyilvánításának... folyt./um

1. géza király 1075-ben „vac civitas”-ban kelteti a garamszentbenedeki apátság alapítélevelét, s ettől számítják a duna-kanyar balparti településének várossá nyilvánítását. hogy a város honnan kapta nevét, arról a bécsi képes krónika így emlékezik meg: „... nagy erdőség volt ott, amelyben csupán egy vac nevű szentéletű remete lakott. géza herceg róla nevezte el a várost, amely ott épült...”, a székesegyház építését már géza öccse, lászló fejezte be.

a vár sok harcot ért meg. lerombolta a tatár, majd gyors felépítése után már iv. béla tanácskozott benne. ott járt hunyadi jános, mátyás király, podjebrad györgy cseh király. lengett az ormán török zászló, később kapitánya volt - még császári tiszttel korábban - bottyán jános, majd rákóczi fejedelemtől vörös-kék színű selyemzászlót kaptak a várbeliek. a következő évszázadban már nem sokat törődtek az erősséggel. omladozó falait migazzi püspök bontatta le, betömtette az árkokat, hogy az 1764 augusztusában vácra érkező mária teréziát és férjét szép, rendezett város fogadja. utolsó falmaradványait lipót császár rendeletére tették a földdel egyenlővé. /mti/

- -

bb 8. könyvek az 50 éves szovjet állam tiszteletére - a kossuth kiadó terveiből

1 ró/tr hi bzs la

1972. szeptember 13.

decemberben lesz 50 éve, hogy megalakult a szovjet állam. a szocializmust elsőként megvalósító félévszázados állam megünnepléséből méltó módon veszi ki részét a magyar könyvkiadás. a kossuth kiadó még ebben az évben megjelenő tisztelegő kötetek a szovjetunió gazdasági, politikai, társadalmi és kulturális fejlődéséről adnak számot.

hogyan és milyen körülmények között alakult meg a történelem első soknemzetiségű állama, milyen okok készítették egyesülésre a szovjet köztársaságokat? - ezekre a kérdésekre válaszol anasztasz mikojan „ötven éves a szovjetunió”, című könyvében. a szerző munkájában képet ad arról is, hogyan valósult meg a lenini nemzetiségi politika.

szépkivitelű, kétnyelvű miniatűr kötet lesz az „ötven éves a szovjet szocialista köztársaságok szövetsége”, című kiadvány. tartalmazza a szovjet szocialista köztársaságok szövetségének megalakulásáról szóló 1922. december 30-i nyilatkozatot. adatokat közöl a 15 szövetségi-, a 20 autonóm köztársaságról, a nyolc autonóm területről és a tíz nemzetiségi körzetről. a szovjetunióra vonatkozó legfontosabb gazdasági, társadalmi és kulturális adatok mellett térképek és fotók illusztrálják a kis könyv tartalmát, amely az mszbt-vel közös kiadásban jelenik meg. /folyt. köv./

- 5 -

NA

bb 8. /könyvek az 50 éves ... 1. folyt./bzs

a szovjet állam eseményekben és eredményekben gazdag leg-
utóbbi évtizedének történetét dolgozza fel egy szovjet szerzői
kollektíva „a szovjetunió a kommunizmus építésének útján”, cí-
mű könyvében. nemcsak történelmi leírást ad, hanem rengeteg tény-
anyaggal, sok adattal feltárja mindazokat az elvi-politikai kérdé-
seket, amelyek az utóbbi években foglalkoztatták a szovjet párt-
és államvezetést. külön fejezetek tárgyalják az ipar, a mezőgazda-
ság, a népjólét, a kultúra fejlődését, a párt vezető szerepének
erősödését, a szocialista demokratizmus fejlődését, a szovjet népek
erkölcsi-politikai egységét. mindezeket a kommunizmus építésének
nagy feladataival összefüggésben tárgyalja, megvilágítva
egyszerűen a kommunizmus építésének elvi kérdéseit. hasznos is-
mereteket ad az olvasónak a szovjetunió fejlődéséről, és a közvet-
len feladatokról; többek között a tudományos technikai forradalom-
ról, a tervezésről, az anyagi ösztönzésről, a szocialista demok-
rácia fejlesztésének eszközeiről és formáiról.

február 18-án lesz 25. évfordulója a magyar-szovjet ba-
rátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződés meg-
kötésének. ebből az alkalomból jelenik meg az mszbt-vel közös
gondozásban dr. berecz jános „baráti szövetségben”, című - korabeli
felvételekkel gazdagon illusztrált - könyve. a magyar-szovjet
barátság történelmi krónikája 1919-től, a magyar internacionalis-
ták harcától napjainkig követi az eseményeket. a könyvből kide-
rül, hogy milyen fontos állomás volt a két nép kapcsolatában a
barátsági szerződés megkötése, mennyivel mélyítette az együtt-
működést. bemutatja a gazdasági kapcsolatokat, amelyek államkö-
zi és kulturális együttműködéssel párosultak, s a két nép mind
szilárdabb fegyverbarátságát is. érdekesek és tanulságosak a
könyvnek azok a fejezetei is, amelyek a tények, a számok erejé-
vel igazolják, hogy magyarország számára mennyire fontos a szov-
jetunióval folytatott ipari kooperáció, s a kereskedelem. a kö-
tet függelékében helyet kapott az 1948-ban aláírt barátsági szer-
ződés szövege is.

a kossuth kiadó igen népszerű „mit kell tudni?”, so-
rozatában átdolgozva jelenik meg kis csaba és nemes jános könyvé-
nek, a „mit kell tudni a szovjetunióról?”, című munkának a har-
madik kiadása. új okmányokkal és dokumentumokkal kiegészülve lát
napvilágot a „szovjetunió kommunista pártjának története”, az
1964-es kiadáshoz két teljesen új - a xxiii. kongresszus anyagát,
valamint a xxiv. kongresszus előzményeit tartalmazó - fejezet kap-
csolódik. /mti/

--

- 6 -

és az ennek megújításaként 1967 szeptemberében született szerződés -

bb 9. ajándékbutorok óvodának - intézmények az 1. kerületi
gyermekekért

t gy/tm hi bzs la

1972. szeptember 13.

a társadalmi összefogás újabb szép példáját adta az 1.
kerület: a dezső utcai óvoda vadonatúj butorokat kapott az ok-
tatási intézményeket patronáló üzemi mozgalom keretében.
az erdőgazdasági fűz-, nád- és kosáripari vállalat dolgozói
két - fonott fotelekből, kanapékból, asztalokból és székekből
álló - ülő-garnitúrát ajándékozott a gyermekintézménynek. a
szandai ünnepélyes átadáson 82 apróság köszöntötte verssel, dal-
la és tánccal, valamint emlék-albummal az áldozatkész felnőt-
tek képviselőit.

az elmúlt hetekben ugyancsak társadalmi munkában fiata-
litották meg, festették újjá a kerület nyolc óvodáját a válla-
latok és intézmények. több helyütt megjavították az elromlott vil-
lany- és vízvezetékeket. a szeptember 18-án induló új óvodai évad-
ban a városrészben összesen 936 gyermek - köztük 205 kiscsopor-
tos - töltheti idejét vidáman, játékkal. a kerületi tanács az
idén összesen 62.000 forintért vásárolt az óvodáknak új, ügyes-
ségi játékokat. /mti/

--

bb 10. országos diák-parlament lesz novemberben - 280 küldött
tanácskozik a diák-fiatalok közéleti tevékenységéről

i szö/pá hi bzs la

1972. szeptember 13.

a napokban döntés született: november 27. és 29. között,
- immár negyedik alkalommal - összeül az országos diákparlament.
a háromnapos tanácskozáson a gimnáziumok, szakközépiskolák és
középfoku technikumok, szakmunkástanuló intézetek, egészségügyi
szakiskolák, gép- és gyorsíró iskolák 280 küldötte vitatja meg
a diákfiatalok közéleti tevékenységét, az iskolai élet demokra-
tizmusának továbbfejlesztését.

a diákparlamentek megrendezésében a korábbiakhoz képest
egy vonatkozásban lényeges változtatásra volt szükség, az állami
szervek felelőssége növekszik a megrendezésben. a diákparlamente-
ket a művelődésügyi minisztérium a munkaügyi minisztériummal és
a kisz központi bizottságával közösen rendezi. a diákparlamen-
tek összehívásának ezúttal különös jelentőséget ad az a körü-
lmeny, hogy megjelent az állami oktatás helyzetéről és továbbfej-
lesztésének feladatairól szóló párthatározat, amely előírja a ne-
velőmunka színvonalának emelését. /folyt. köv./

- 7 -

KA

bb 10. /országos diákszemélyiség ... 1. folyt./bzs

ez azonban nem valósulhat meg az ifjúsági öntevékenység lényeges javítása, az ifjúsági szervezetek véleményezési, döntési jogának bővítése, felelősségének növelése nélkül. ugyanakkor az ifjúsági törvény, illetve a vele egyidőben született minisztertanácsi határozat arra kötelezi az illetékeseket, hogy a hatáskörükbe tartozó néhány kérdésben végrehajtási utasítást adjanak ki. ezeket kiadásuk előtt meg akarják vitatni a diákság képviselőivel, illetve az eddigi intézkedésekről tájékoztatni szeretnék a diákok küldötteit.

az országos diákszemélyiség ajánlást fogad majd el az említett témában. a diákszemélyiségeket első fokozaton az iskolákban hívják össze október 1. és 31. között. az iskolai parlamenteket előtti a kizs kezdeményezésére osztály-gyűléseket tartanak, ahol megvitatják az iskolai parlament elé kerülő javaslatokat, és megválasztják az iskolai parlamentek küldötteit. az iskolai kizs bizottságok összegezik, hogy a diák-fiatalok miként vesznek részt az iskola életében. az iskolák vezetői tájékoztatást adnak az adott intézmény legfontosabb feladatairól. részletezik, hogy ezek megvalósításához miben kérnek segítséget a kizs szervezetektől, miben igénylik a tanulók részvételét. tájékoztatják a parlament résztvevőit arról is, mi valósult meg a legutóbbi iskolai parlament javaslataiból. sor kerül interpellációkra és azok megválaszolására. ezt követően megválasztják azokat a küldötteket, akik a megyei, fővárosi diákszemélyiségeken november 1. és november 10. között képviselik az oktatási intézményeket.

a művelődésügyi minisztérium és a kizs központi bizottsága szeptember végéig kidolgozza a megyei parlamenteken megvitatásra javasolt kérdéseket, és ezeket az iskolai parlamentek megkezdéséig valamennyi közép-fokú oktatási intézményhez eljuttatja. a megyei, fővárosi diákszemélyiségek előkészítésére diákokból, kizs bizottságok munkatársaiból és pedagógusokból előkészítő bizottságot hoznak létre.

a megyei parlamenteken a kizs megyei bizottságok középiskolai és szakmunkástanuló tanácsainak képviselője a diákfiatalok társadalmi-közéleti tevékenységének tapasztalatairól, a továbblépés lehetőségeiről, a kizs ezirányú feladatairól tart vitaindítót. a megyei tanács művelődési osztályának vezetői összegezik az iskolai parlamentek néhány általános tapasztalatát, ismertetik állásfoglalásukat a diák-fiatalok közéleti tevékenységéről, s tájékoztatást adnak a legutóbbi megyei diákszemélyiségen elhangzott javaslatok megvalósításáról.

/folyt. köv./

10. /országos diákszemélyiség ... 2. folyt./bzs

a magyar uttörők szövetsége az idén ősszel ismét megrendezi az uttörők parlamentjeit. ezek az események az általános iskolások körében is jó alkalmat teremtenek majd a tanévnyitó utasításban megfogalmazott feladatok elemzéséhez, végrehajtásához: a tanulói öntevékenység kidolgozásához, az ifjúság jogainak, kötelességeinek körvonalazásához, stb.

az országos uttörők -parlament november 23. és 27. között tanácskozik. ezt megelőzik a járási, városi, kerületi, megyei és budapesti parlamentek. a parlamentek és az őket megelőző uttörőcsapat összejövetel - ahol a küldötteket megválasztják - fő témája: a kisdobosok és az uttörők részvétele az uttörő-élet szervezésében, vezetésében. /mtl/

--

bb 11. két vegyipar termékének az új cukorrépa-gyomirtó

1 bé/pá bzs la

1972. szeptember 13.

az elméleti és gyakorlati kutatók széleskörű együttműködésének gyümölcse az új cukorrépa gyomirtószer, a kaponex. a budapesti műszaki egyetem szervezkemial és technológiai tanszékének munkatársai dolgozták ki az alapeljárást, amelyet a chinoin gyógyszergyár és a peremartoni vegyipari vállalat egészített ki, és elkészítették a gyártástechnológiát is. az új termék előállításának fő vállalkozója a chinoin. neves gyógyszergyárunk azonban nem képes berendezkedni a náluk kidolgozott valamennyi növényvédőszer gyártására, hiszen ezek száma már meghaladta a harmincat. éppen ezért a peremartoni vegyipari vállalattal megegyezett a közös beruházásban, és az együttes érdekeltségű alapuló gyártásban. közös költségen már felépítették peremartonban a kísérleti üzemet, ahol megkezdődött a próbagyártás. az ottani tapasztalatok alapján építik fel az új növényvédőszer-gyárat. /mtl/

--

bb 12. több mint negyedmillió tanuló az ifjú vöröskeresztes csoportokban - egészségügyi előadások, versenyek az új tanévben

1 gy/mm h1 bzs la

1972. szeptember 12.

az új tanévben tovább gyarapszik az ifjú vöröskeresztesek gárdája. a 7-10 osztályos kisdobosok sorából a következő hetekben több ezren lépnek az ifjúsági vöröskereszt „kisegészségőr” csoportjaiba. az uttörőcsapatok, rajok, őrsök volt tisztaságfelelősei az idei tanévben elsajátítják majd az elsősegélynyújtás alapfokú tudnivalóit, ezen kívül részt vállalnak szűkebb közösségük - egy-egy őrs, vagy osztály - tisztaságának megőrzésében. a gyerekek az egészségügyi „tananyagból”, tavasszal a csapatvetélkedőkön vizsgáznak. /folyt. köv./

bb 12. /több mint ... 1. folyt./bzs

az uttörő és kisz-szervezetek keretében működő ifju vöröskeresztes csoportok 250 ezer tagja is sok új tudnivalóval ismerkedik meg, az egészséges életmóddal kapcsolatosan, s hasznos feladatvállalásokkal támogatja a mozgalom nemes céljainak megvalósítását. ezekben a napokban választják meg az iskolák rendjének őreit, a vöröskeresztes felelősöket. ebben az esztendőben először szerveznek az oktatási intézményekben fiuk számára előadás-sorozatot „a családi élet iskolája”, címmel. a különféle egészségügyi előadásokon, beszélgetéseken, filmvetítéseken a tanév végig mintegy másfél millió diák vesz részt. az idén is megszervezik a dohányzás és az alkoholizmus káros hatásaival foglalkozó nyomkereső játékokat. a diákok különböző élettani kísérleteket végeznek e témákban, és megyéjük, városuk rendőrségénél, gyámügyi szerveinél tett látogatásuk során közvetlenül is megismerkednek e káros szenvedélyek következményeivel.

az idén már valamennyi általános iskolában, a középiskolák 90 százalékában, a szakmunkásképző iskolák több mint felében megkezdik tevékenységüket a gyerekek vöröskeresztes közösségei. az 1972/73-as tanévben több mint 100 ezer fiatal jelentkezett az elsősegélynyújtó, ifju egészségőr tanfolyamokra, s több százezer piros-nyakkendő s pajtás teljesíti majd az uttörőpróbák egészségügyi követelményeit.

a vöröskereszt legifjabb aktivistái ebben az esztendőben is részt vesznek a tisztasági versenyben. a cél az, hogy tovább növekedjen a jelenleg nyilvántartott 3.360 „tisza iskola”, a 30.770 „tisza osztály”, és a 260 „tisza műhely”, száma. több ezer fiatal vesz részt az egyedülálló, idős emberek gondozásában, a városok, községek tisztasági mozgalmában is. /mti/

- 10 -

bb 13. takarékszövetkezetek városokban és járási székhelyeken
1 ol./tné/ny la 1972. szeptember 13.

a vonatkozó pénzügyminiszteri rendelet nyomán feloldódtak a területi határok: az idén már több városra és járási székhelyre is kiterjed a takarékszövetkezetek működési köre. míg hosszú évek során át csupán falvakban tevékenykedhettek, 1972-ben több más mellett megnyitott a mohácsi betétpénztár; állománya máris meghaladja az egymillió forintot. a szövetkezetek tevékenységi területükhöz csatolták mátészalkát, valamint szigetvárt is.

ugyancsak a területi elhatárolás feloldása tette lehetővé a takarékszövetkezetek járási székhelyeken, így például ráckevén, nagykátán, mezőkovácsházán, és más helységeken való megjelenését. üzleteik száma az idén 33-al növekedett, s az ország 386 takarékszövetkezetének már összesen 2630 helysége terjed ki a hatóköre.

a takarékszövetkezetek székhelyén, továbbá az utóbb bekapcsolt működési területeken összesen 1174 üzletben nyújtanak pénzügyi szolgáltatásokat. napjainkban csaknem egymillió tagot tömörítenek, összesen 4.4 millió lakossal körzetükben. a szövetkezetek forgalmi adataiból, a betéttulajdonosok, illetve a szolgáltatásokat igénybe vevők számából levonható a következőket: körzetükben szinte minden családdal van már valamilyen fajta pénzügyi kapcsolatuk. a takarékszövetkezetek által kezelt betétek összege az idén 600 millió forinttal növekedett, összértékük most már kerekén 5.2 milliárd forint. a takarékszövetkezeteknél gyűjtött lakossági betétekből egyébként 236 millió forint a gépkocsi nyereménybetét. 1972-ben jelentősen, 40.000-rel nőtt a betétkönyv tulajdonosok száma.

a tagok közül 386.000-en vettek igénybe összesen 1.9 milliárd forint hitelt, ebből 750 milliót építési célokra. igen sokan kaptak háztáji és kisegítő gazdaságuk termelésének fejlesztését szolgáló kölcsönöket, az első fél év végéig összesen 360 millió forintot. ezekkel elsősorban a hustermelés fokozását kívánják elősegíteni, a gyümölcs-, a szőlőtelepítések, valamint a háztáji és a házkörüli gazdaságok korszerűsítése mellett. kisgépek beszerzésére, növényvédőszer vásárlására és számos más hasonló célra is kértek kölcsönöket.

/folyt köv/
8.05/ny

-11-

10 g20

bb 13. a takarékszövetkezetek....folyt/ny

a takarékszövetkezetek tevékenysége rendkívül kiterjedt. így más pénzintézetek, például az állami biztosító megbízásából intéznek különböző biztosítási ügyeket, amivel egyaránt szolgálják a tagság és a helyi lakosság érdekeit. különösen az idén igen jelentős fejlődést értek el ebben a lakossághoz közel került biztosítási munkában. míg 1971 első felében összesen 16.558 esetben kötöttek biztosítást, 1972-ben már 39.499 kötéssel zárták az első félévi mérleget. említést érdemel a valutavásárlási tevékenység is, amivel főként az idegenforgalmi szempontból nevezetes településeken, így például a balaton környékén lévő takarékszövetkezetek foglalkoznak intenzíven.

október 31-e, a világtakarékossági nap közeledtével valamennyi betétgyűjtő intézmény, köztük a takarékszövetkezetek is számbaveszik végzett munkájukat. a közölt adatok alapján a szövegben elmondhatták, a takarékszövetkezetek jól szolgálják a tagság és a hatókörükbe tartozó lakosság takarékoságának ügyét. egyébként a világtakarékossági napra ezek a szövetkezetek általában megyénként egy-egy nagyobb ankétot szerveznek; ki csinosítják üzleteiket, ünnepi műszakot tartanak, amikor az alkalmazottak is ünnepelőben fogadják majd a szövetkezeti tagokat, megbízókat./mt1/

--

bb 14. egymilliárdos sertésprogram baranyában - évente kétszáz-ezer mázsa sertéshúst termelnek az új üzemek

vid/ká/ny -cz

1972. szeptember 13.

baranyában végcéljához közeledik az ötéves sertésprogram, amelynek során egymilliárd forintot fordítottak, illetve fordítanak új tenyésztő-hizlaló üzemek építésére. a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok huszonöt szakosított sertéstelepet hoztak létre, amelyek közül a legkisebb négyezer és a legnagyobb huszonötezer hizott sertést bocsájt ki évente. az ország egyetlen más megyéjében sem épült ennyi üzem, a sertéshús-termelés ilyen mérvű specializálódása, koncentrációja sehol másutt nem valósult meg.

az új technológia bevezetése forradalmi változást jelent az eddigi tenyésztési-hizlalási módszerekhez képest. az iparszerűen működő korszerű üzemek évi kétszáz-ezer mázsa, azaz huszmillió kilogramm sertéshúst állítanak elő, kétszer annyit, mint korábban a megye termelőszövetkezetei és állami gazdaságai együttvéve. a több hizott sertés nagyobb válogatási lehetőséget nyújt az exportőrök számára is és így - várhatóan - az eddiginél nagyobb mennyiségű sertést szállíthatunk külföldre.

/folyt köv/
8.15/ny

-12-

To 920

bb 14. / egymilliárdos...folyt/ny

egyed-
kita-
nának
ki, hogy a hazai és a külföldi igényeknek leginkább megfelelő hussertést tudjanak előállítani. a helyi ellátás fejlesztése érdekében vágóhidak és húsfeldolgozók épülnek a megye mezőgazdasági üzemeiben. a közelmúltban megnyitottak az első termelői húsboltok is./mt1/

--

bb 15. több mint négyszázezer forint középiskolai ösztöndíj miskolcon

vid/ká/ny -cz

1972. szeptember 13.

miskolc megyei város tanácsa öt évvel ezelőtt hozott határozattal évi százezer forint támogatást szavazott meg a fizikai dolgozók tehetséges gyermekeinek támogatására ösztöndíj formájában. a kezdeményezéshez több üzem is csatlakozott, s a támogatásra szánt összeg évről évre emelkedett.

az idén összesen négyszázharmincezer forint áll rendelkezésre a miskolci iskolákban tanuló és arra rászoruló tehetséges diákok támogatására. miskolc megyei város tanácsa százezer, a diósgyőri gépgyár ugyancsak százezer forintja mellett a diósgyőri lenin kohászati művek kétszáz-ezer forintot juttatott erre a célra. segíti a középiskolai fiatalok tanulását a borsodi állami építőipari vállalat valamint a miskolci pamutfonó is. a rendelkezésre álló összegből kétszázötvenöt diák részesül rendszeres ösztöndíj juttatásban.

az ösztöndíjat azok nyerik el, akiknek tanulmányi átlaga legalább 3.8. előnyben részesülnek a többgyerekes családok, valamint a gyerekeiket egyedül nevelő anyák. az ösztöndíjat fél évre előre, ezer forintos összegben juttatják el a diákok gondviselőinek./mt1/

--

8.20/ny

-13-

To 920

bb 16. növekszik a falun élő fiatalok száma - csökken az elvándorlás szolnok megyében

vid/ká-ju -cz

1972. szeptember 13.

szolnok megyében az új, szocialista falutípus kialakulásával fokozatosan csökken a lakosság elvándorlása, a fiatalok száma pedig egyre növekszik. az utóbbi négy év alatt haterzerrel emelkedett a falun élő fiatalok száma. a kedvező tendencia annak tulajdonítható, hogy a megye mezőgazdaságában tért hódított a termelés korszerű technológiája, a gépi technika. a mezőgazdasági üzemekben dolgozó tízennyezer fiatal zöme szakmunkásként vesz részt a termelésben.

nagy vonzóerejük van a falvakban letelepedett ipari üzemeknek, szövetkezeteknek is. jászboldogházán a hűtőgépgyár radiátor üzeme biztosít munkaalkalmat sok fiatalnak. tiszafüreden az alumíniumárugyár, a magyar hajó- és darugyár új üzeme, tiszaroffon a compact kereskedelmi csomagoló vállalat üzeme, jászfényszarun a kalapgyár ad lehetőséget a fiatalok egyrészének foglalkoztatására. jászárokszálláson a hűtőgépgyár hűtő- és szárítógépgyártó és klímaberendezéseket előállító üzeme fogadja be az ipari szakmát választó fiatalok százait.

a jobb, városi szintű munkafeltételek mellett a fiatalok megtalálják a szórakozási, sportolási lehetőségeket is. ötvennél több ifjúsági klubot hoztak létre a falvakban. gyakoriak a színházi előadások, hangversenyek, sportversenyek. /mt1/

bb 17. nagy mennyiségű zöldség és gyümölcs érkezett a budapesti zöldségtér üzletekbe

1 don/tm/ny hgy

1972. szeptember 13.

szórdán reggel összesen 93 vagonnyi zöldséget és gyümölcsöt hoztak fel a budapesti nagyvásártételepre. burgonyából 2900 mázsa /3.50 forint/, vöröshagymából több mint ezer mázsa / 3.80 forint/, fejeskáposztából 320 mázsa / 1.60/, kelkáposztából 270 mázsa /2.80/, karfiolból 95 mázsa / 9.80/, paradicsomból 830 mázsa /4.80/, zöldpaprikából 925 mázsa / 8.-forint/, uborkából 256 mázsa / 4.40/, zöldbabból pedig 80 mázsa / 9.60/, érkezett. sárgarépből 123 mázsát / 2.40/, gyökérből 97 mázsát / 5.60/, salátából 5.200 fej / 2.-/, almából 544 mázsát / 5.-/, körtéből 150 mázsát / 7.60/, szőlőből 470 mázsát / 10.80/, szilvából 370 mázsát / 5.-/, őszibarackból pedig 520 mázsát / 3-7 forint/, osztottak szét a budapesti zöldségtér üzletekben. /mt1/

9.00/ny

-14-

Tó 820

bb 18. öregek napközi otthona nyílt a vas megyei káldon

vid/ká-ju hgy

1972. szeptember 13.

a vas megyei káld községben öregek napközi otthona nyílt. az új intézményt - a megyei tanács segítségével - a volt iskolában rendezték be. jelenleg husz idős ember látogatja a napközist, ahol a bőséges ellátáson kívül különböző szórakozási lehetőségek is rendelkezésükre áll. /mt1/

bb 19. az alkoholizmus elleni küzdelemről tárgyalt a vas megyei tanács vb

vid/ká-ju hgy

1972. szeptember 13.

az alkoholizmus elleni küzdelemről tárgyalt szerdai ülésén szombathelyen a vas megyei tanács vb. az ülésen többek között megállapították: az alkoholizmus elleni küzdelem halaszthatatlan és állandó feladat. a megyei egészségnevelési csoport felmérése szerint az alkoholfogyasztás sok esetben már a gyermekkorban kezdődik. a tanulók mintegy 25 százaléka megengedhetőnek tartja, hogy szeszesített fogyasszon. ennek oka a felnőttek példamutatása, mert a gyermek önmagától soha nem kezd el az alkoholos italok fogyasztását. kiváltó ok mindig a kedvezőtlen társadalmi háttér.

az alkohol káros hatására jellemző, hogy vas megyében az elmúlt évben a halálos közlekedési baleseteknek 33 százalékát az ittasság okozta, a bűncselekményeknek 34.1 százaléka alkoholfogyasztással függött össze.

megállapította a vb: bár az alkoholizmus helyzete a megyében az országos átlaghoz viszonyítva kedvező, mégis nyugtalanító, hogy az alkoholisták száma nő. az alkoholizmus elleni harc fő útját a vb. a megelőző nevelő és felvilágosító munkában jelölte meg, s ezzel kapcsolatban számos javaslatot tett. /mt1/

10.45/ju

11⁰⁰

- 15 -

bb 20. élelmiszergazdasági tanácskozás debrecenben

1972. szeptember 13.

vid/ká-ju hgy

a VII. debreceni műszaki napok keretében élelmiszergazdasági tanácskozás kezdődött szerdán debrecenben hajdu-bihar megyei szakemberek részvételével. a hét tudományos egyesület közreműködésével szervezett három napos programot szilágyi sándornak, a főosztályvezetőjének korszerű üzem- és munkaszervezés című előadása nyitotta meg. a szakemberek két szekcióban vitatják meg a növénytermesztés és az állattenyésztés feladatait. a harmadik napon a hajduszboszlói állami gazdaságban együttes tanácskozáson összegezik a tapasztalatokat és ajánlásokat tesznek a mezőgazdasági nagyüzemeknek.

a műszaki napok keretében szerdán nyitották meg debrecenben a technika házában a szovjet elektronikusan műszerek kiállítását. /mti/

..-

vbb 21. emeletes vasuti személykocsi a nyugati pályaudvaron

1972. szeptember 13.

t kf/pá-ju hgy

az ndk görllitzi vagongyára szerdán a nyugati pályaudvaron bemutatta új termékét az egyedi emeletes vasuti kocsit a más és az ipar szakembereinek.

a normál személyvagonoknál alig magasabb tetszetős, kényelmes, légfűtéses-és hűtéses kocsi 338 személy befogadására alkalmas, a legnagyobb sebessége óránként 120-140 kilométer. a görllitzi gyár szakemberei elmondták, hogy több mint 25 eszterdeje gyártanak már négy és ötrészes emeletes személykocsi-szerelvényeket. a mostani egyedi megoldás jobban megfelel a korszerű vasut követelményeinek, nagyobb befogadóképességű, s kényelmesebb utazást biztosít. kívánság szerint emeletes ülőhelyes poggyász-kocsi, vagy ülőhelyes büfékocsi változatban is tudják gyártani. /mti/

..-

11.45/ju

10.13³⁰

- 16 -

bb 22. évadnyitó társulati ülés az operaházban

1972. szeptember 13.

t ró/tm-ju hi hgy

szerdán tartotta az operaház a 89. évadját megnyitó társulati ülését, amelyen megjelent Vass Imre, a művészeti szakszervezetek szövetségének főtitkára, és dr. Móró István, az MSZMP VI. kerületi bizottságának első titkára. Lukács Miklós igazgató az elmúlt idény kiemelkedő eseményeinek értékelése után ismertette a most induló színházi szezont premierjeit. Kodály Zoltán születésének 90. évfordulóját a társulat a „Székelyfőné” felújításával ünnepli meg, ugyanekkor kerül színre Ránki György „Pomádé király új ruhája”, című operájának egyfelvonásos változata. a társulat a tavalyi adósságait törleszti a Wagner tetralógia befejező részének, az „Istenek alkonyának”, valamint az othelónak a bemutatásával. január végén három egyfelvonásos balet mutatnak be. Lövenskjöld dán zeneszerző La Sylphide című balettjének Bournonville által komponált koreográfiáját Hanns Bronnó koppenhágai balettmester tanítja be. Delarue - Ionesco szövegére írt „A Lecke”, című egyfelvonásosát Flemming tanítja be. Czerny etüdök-je műsager hangszerelésében kerül színre. Harald Lander koreográfiáját Tony és Liz Lander tanítja be.

ugyancsak modern mű Petrov szovjet zeneszerzőnek az Erkel színházban színre kerülő „A világ teremtése”, című, egész estét betöltő balettje. a zeneszerzőt, valamint Vasziljev és Kasatkina koreográfusokat Jean Effel világhírű humoros rajzszorozata ihlette a balett megalkotására. régi adósságát törleszti a társulat Alban Berg „Lulu”, című operájának bemutatásával. a müncheni mesterdalnokokat az Erkel színházban láthatja a közönség. felújítják a Bohéméletet, a Hunyadi Lászlót, a Macbethet és a Turandotot, amelyeket több kisebb felújítás is követ majd.

az operaház társulata külföldi ^{vendég} szerepléseinek sorában jelentős a bordeauxi magyar héten sorra kerülő három előadás, ahol többek között a két Bartók balettet mutatják be. tavasszal az ndk-ban, valószínűleg Lipcsében és Berlinben - augusztus végén és szeptember elején a teljes együttes az edinboroughi fesztiválon vendégszerepel.

Lukács Miklós igazgató bemutatta a társulat új tagjait. új ösztöndíjas magánénekesnek szerződtette a színház a főiskolát most elvégzett Gáti Istvánt, Németh Gábort, Polgár Lászlót, Sass Sylviát, Rohonyi Anikót, a balettből Keveházi Gábort és Pongor Ildikót, akik tavaly végeztek a balettintézetben és utána Leningrádban tanultak, valamint öt, idén végzett balettnövendéket. /mti/

..-

12.00/ju

10.13³⁰

- 17 -

bb 23. Lindenfeld artur,

gk-ju hi hgy

1972. szeptember 13.

a szocialista hazáért érdemrend kitüntettetje, a vasasszakszervezet tagja elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása szeptember 15-én, pénteken 15 órakor lesz a rákoskeresztúri köztemetőben.

mszmp vii. kerületi bizottsága
vasas szakszervezet

/mti/

--

bb 24. a fővárosi fürdőigazgatóság közli,

gk-ju hi hgy

1972. szeptember 13.

hogya a palatinus, a csepeli strandfürdő, a gellért női és férfi napozó szeptember 17-én zár. a szabadság strandfürdő télen is nyitva lesz. /mti/

--

bb 25. magyar delegáció utazott a moszkvai nemzetközi mezőgépkiallításra

i sl/gk-ju ie hgy

1972. szeptember 13.

dr. heiczman jános kohó- és gépipari miniszterhelyettes vezetésével delegáció utazott moszkvába a szel, hoztechnika 72 nemzetközi mezőgépkiallításra, amelyen hazánkat is több gépipari és külkereskedelmi vállalat képviseli. a delegáció a csütörtökön sorra kerülő magyar nap rendezvényein is részt vesz. /mti/

--

12.07/ju

Tó1330

- 18 -

bb 26. 130 millió forint a szabolcsi sütőipar fejlesztésére -
ülést tartott a megyei tanács vb

vid/kz/ny hgy

1972. szeptember 13.

a lakosság kenyér- és péksütemény ellátásáról, a sütőipar fejlesztéséről tárgyalt szerdai ülésén a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága, a falusi lakosság életmódjának változásával, mint rámutattak, szabolcsban is rohamosan nőtt az igény a kész sütőipari termékek iránt, de nem tartott ezzel lépést a kapacitásfejlesztés. az elmúlt években létrehozott új sütőipari üzemek is csak enyhítettek a gondokon. az igényeket azonban még ma is különösen a munkaszüneti napok előtt, csak a sütőipari dolgozók nagyarányú leterhelésével tudják kielégíteni. különösen sok az ellátatlan település a vásárosnaményi és fehérgyarmati járásban, ezért a sütőipari termékeket nagy távolságokról, 28-32 kilométerről kell szállítani a térségekbe.

a program szerint a negyedik ötéves terv időszakában 130 millió forintot költenek a megye sütőiparának fejlesztésére. ebből 58 millió forint a központi és megyei tanácsi támogatás. az utóbbiakat pályázat útján ítélik oda a legelőnyösebb ajánlatokat tevő szervezeteknek. vállalatoknak saját erőforrásaik kiegészítésére. a program megvalósításával 1975 végére a megye sütőiparának kapacitása 250 tonnáról 311 tonnára emelkedik. a szállítási távolságok is felére csökkennek. /mti/

--

bb 27. az őszi betakarításról tanácskoztak szolnok megye kommunistái

vid/kz/ny hgy

1972. szeptember 13.

élelmiszergazdasági kommunista aktivát rendezett szerdán szolnokon az mszmp megyei bizottsága. az őszi betakarítás tennivalóit vitatták meg a megye élelmiszergazdasági üzemekben dolgozó kommunisták. sári Mihály a megyei pártbizottság gazdaságpolitikai osztályának vezetője vitaindító előadásában hangsúlyozta, hogy a megyében 125.000 hektár terület vár betakarításra. legjelentősebb a kukorica, amelyet hetvenöt ezer hektáron termeltek. a rizs tizenöt ezer hektáron érik és nyolc ezer hektár a betakarítandó cukorrépa terület. mindezek mellett százötvenöt ezer hektár őszi vetést, illetve annak gondos előkészítését kell elvégezni. a termés kilátások a tavalyinál jobbak.

/folyt köv/
12.15/ny

Tó1330

-19-

bb 27. / az őszi betakarításról....folyt/ny

különösen kiemelkedőnek ígérkezik a kukorica és a cukorrépa, de az előző évihez hasonló magas hozamot ad a rizs is. a jó termés még inkább igényli a nagy őszi munkák jó műszaki előkészítését, minden alkalmas munkaerő, gép sorompóba állítását. a betakarítási munkák gépesítése aránya még egyik kapásnövényféléknél sem teljes, ezért szükség van a kézimunkaerő szervezésére is. minden munkára alkalmas órát ki kell használni az őszi feladatok elvégzésére. a megyében már több helyen megkezdődött a cukorrépa betakarítása, vetik az őszi árpát, végzik a talajművelést. a munka azonban még nem általános. a vetést szeptember második felében mindenütt meg kell kezdeni. nagyon fontos, hogy a gazdaságok a reálisan kidolgozott terveknek megfelelően, időben lássanak munkához. a kezdeti késedelmet ugyanis novemberben már nehéz behozni. a tanácskozáson foglalkoztak az őszi szállítás jó megszervezésének a fontosságával, a vetőmagvak megválasztásával, valamint az 1973-as gazdasági év előkészítésének szerető gazdó feladataival is. az aktiválás vitájában számos gazdasági vezető fejtette ki véleményét és ismertette terveit az őszi munkák végrehajtására. /mti/

... meg

bb 28. tudományos konferencia tihanyban

vid/kz-ju hgy

1972. szeptember 13.

a magyar tudományos akadémia morfológiai és citológiai bizottsága rendezésében szerdán négynapos tudományos konferencia kezdődött a tihanyi biológiai kutató intézetben. a kutató intézetek és az egyetemek mintegy 60 fiatal kutatója a normális sejtek osztódásának szabályos folyamataival, a sejtosztódásra ható káros anyagok hatásmechanizmusával kapcsolatos kérdéseket vitatta meg.

foglalkoznak a rákos sejtek osztódási sajátosságaival, továbbá azzal, hogy az egyes rák ellenes szerek milyen hatással vannak a sejtek osztódására. /mti/

..

12.35/ju

101330

- 20 -

bb 29. a gyermekintézmények soronkívül kérhetik a távfűtés bekapcsolását

1 - don-ju hi -cz

1972. szeptember 13.

a szokatlanul hideg időjárás miatt különleges intézkedéseket határozott el a fővárosi távfűtő művek. mint ember károly, a vállalat főmérnöke elmondta, a hivatalos fűtési szezon ugyan október 15-én kezdődik, de méltányosságból a gyermekintézmények korábban megkezdhetik a fűtést. a bölcsődék és az óvodák csütörtöki naptól kérhetik a melegvízszolgáltatást. ilyenkor a távfűtő művek szakemberei a kérelmező gyermekintézményben szemügyre veszik, hogy az ott folyó karbantartási munkák nem zavarják-e a fűtést, s ha mód van rá, azonnal megindítják a távhőszolgáltatást.

ember károly a továbbiakban elmondta, hogy naponta mintegy 1000 fűtési szakember járja az új lakótelepeket, ahol a helyi hőközpontok és fűtőművek állapotát ellenőrzik. a szakipari munkások a kazánokat vizsgálják; a fűtési szabályozókat megfelelő határfokra állítják be. ahol szükséges, felújítják a különböző szerelvényeket is. a régi hőközpontoknál korszerű fűtési szabályozókkal cserélik fel az alacsony hatásfokkal működő nyomássabályozókat. a karbantartási munkák befejezési határideje szeptember 30, de a távfűtő művek egy nappal korábban végezni akar. a szerelők azt ígérik, hogy a forróvízszolgáltatásban fennakadás nem lesz, de apróbb hibák, főleg amelyek csak üzemelés közben derülnek ki előfordulhatnak. éppen ezért a fűtési szakemberek a startnál mindenütt ott lesznek, s idejében kijavítják az esetleges hibákat.

a karbantartási munkálatok határidő előtt befejezésére az időjárás szorítja a vállalatot. ha ugyanis a külső hőmérséklet napi középértéke az országos meteorológiai intézet előrejelzése szerint előreláthatólag nem haladja meg a plusz tiz fokot, illetőleg három egymást követő napon a plusz tizenkét fokot, a távfűtő művek a hivatalos fűtési idején előtt - esetleg már október 1-én - megkezdik a lakások fűtését. /mti/

..

12.50/ju

101330

- 21 -

bb 30. Lakástextil börze szombathelyen

vid/kz-ju -cz

1972. szeptember 13.

Lakástextil börze kezdődött szerdán szombathelyen, a termékcsoport gyártásának hazai központjában. a lakástextil vállalat több száz féle, színű és stílusú butorszövetet, szőnyeget, takarót vonultat fel a négy napon hét országos nagykereskedelmi vállalat, a butorért és a centrum áruházak szakemberei előtt. rendeléseket a jövő év első felére fogadnak el.

a lakástextil vállalat valamennyi gyára - a szombathelyi, a három kőszegi és a tatai - új termékekkel jelent meg. sok már 30-40 éve a cikklistán szereplő árujuk viszont eltűnt. ezek már semmiképpen nem illenek a mai otthonokba, ezért kerültek le a szövőgépekről. a régi termékek helyett modern és stilizált népies motívumú textiliákat kínálnak megvételre. a konkrét rendeléseken túl általános piaci információkat is szerez a vállalat a börzén. /mt1/

..-

bb 31. úttörő- és ifjuságház épül székesfehérvárott - elhelyezték az alapkövet

vid/kz-ju -cz

1972. szeptember 13.

úttörő- és ifjuságház építését kezdik meg székesfehérvárott. a város egyik legszebb pontján, a vidám park szomszédságában, felépülő új létesítményben klubszobák, nagyterem, játékszobák, szakköri helyiségek állnak majd a fiatalok rendelkezésére. az ifjuság birodalmát 16 millió forintos költséggel építik fel. kialakításához jelentős mértékben hozzájárul a kisz központi bizottsága, valamint a városi tanács. a munkából kivesszik majd részüket székesfehérvár vállalati, üzemi, fiataljai is. az új úttörő- és ifjuságház 1974-re készül el.

/ folyt. köv. /

13.15/ju

Tóth

- 22 -

bb 31. / úttörő- és ifjuságház ... 1. folyt./-ju

az új létesítmény alapkövét szerdán helyezték el. az ünnepségen ott volt kersák ferenc, a fejér megyei pártbizottság titkára, kalmár dezső, a székesfehérvári városi pártbizottság első titkára, valamint pálfalvi andrás, az szmt vezető titkára. az ünnepség résztvevőit breznjániszky gyuláné, a kisz székesfehérvári városi bizottságának első titkára köszöntötte, majd kalmár dezső, a székesfehérvári városi pártbizottság első titkára elhelyezte az alapkövet. /mt1/

..-

Khaut andrás a kisz fejér megyei bizottságának első titkára

bb 32. tudományos napok ráckeveén

vid/gö-ju kz -cz

1972. szeptember 13.

ráckeveén szerdán megnyitották az 1. tudományos napok előadásorozatát. a tanácskozást abból az alkalomból rendezték, hogy 400 évvel ezelőtt halt meg szegedi kis istván ráckeve protestáns püspöke, a reformáció hírneves prédikátora. a tudományos napokon ezért a xvi. századi ráckevevel, akkori életével, fejlődésével foglalkoznak. tóth gábor a nagyközség tanácsának elnöke megnyitójában elmondotta, hogy a jövő évi tudományos napokat a petőfi évforduló jegyében rendezik, s ezen belül megvitatják ráckeve multszázadi történetét.

a tanácskozás első előadását káldy-nagy gyula az ötvös lóránd tudományegyetem docense tartotta a törökkori összeírások helytörténeti értékéről. ezután ráckeve xvi. századi szellemi életét ismertette kovács józsef lászló kandidátus, a debreceni tudományegyetem adjunktusa. a négynapos tanácskozáson előadás hangzik el a xvi. századi magyar mezővárosok fejlődéséről, kulturájáról, dózsa györgy és az alföldi parasztmozgalmak összefüggéseiről, valamint a ráckevei járás helytörténeti, honismereti kutatásairól. /mt1/

..-

13.25/ju

Tóth

- 23 -

bb 33. időjárásjelentés

t /ny -cz

1972. szeptember 13.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 13-án, szerdán
13 órakor:

hideg éjszaka, hűvös nappal

az óceán felől érkező hűvös és nedves levegő egymást követő hullámai a brit-szigeteken és nyugat-európában erősen felhős, esős időjárást okoznak. közép-európában, a napok óta esős időt okozó időjárási frontzóna lassan kelet felé elvonult, így most a kárpátok keleti oldalán, valamint a fekete-tenger térségében többfelé esik az eső. kedden a hideg óceáni levegővel elárasztott közép-európában valamint a balkán félszigeten 6-12 fokkal alacsonyabb volt a hőmérséklet csúcserőke, mint a legutóbbi 10 év átlaga. a kárpát-medence fölött átmenetileg az óceáni levegő nyugalomba jutott, így a következő 36 óra folyamán hazánk időjárása lényegesen nem változik.

hazánkban kedden a dunántúlon változóan felhős volt az ég és 6-10 órán át sütött a nap. a tiszántúlon borult idő volt. főként a duna-tisza közén és a tiszántúlon többfelé esett az eső. a lehullott csapadék mennyisége általában a csapadékhányom és 5 mm között változott, tiszabecsről azonban 12, csengeréről 14 mm-t jelentettek. a hőmérséklet napközben a dunántúlon 15-18, máshol csak 11-15 fokig emelkedett. ma hajnalra nyugaton általában 2-7, máshol 8-11 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt nyugaton változóan felhős, keleten erősen felhős volt az ég. délkeleten helyenként még esett az eső. a hőmérséklet 11 órára 12-16 fokig emelkedett. budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 11.9 fok volt, 5.6 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 15 fok. a tengerszintre átszámított légnyomás 761 mm, mérsékeltén süllyed. a balaton vizének hőmérséklete síófoknál 11 órakor 16 fok volt.

várható időjárás csütörtök estig: változóan felhős idő, főként északon szórványosan fellépő kisebb esővel. mérsékelt, napközben kissé megélénkülő északi szél. hideg éjszaka, hűvös nappal. egy-két helyen gyenge talajmenti fagy. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 4-9, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 13-18 fok között.

a duna vízállása budapesten: 168 cm./mt1/

13.40/ny

-24-

bb 34. elhunyt mézáros sándor lászló és rajz ferenc színművész

i nn/pá/ny hi -cz

1972. szeptember 13.

83 éves korában elhunyt mézáros sándor lászló gyémánt-diplomás színművész, az ódry művésztotthon lakója. mézáros sándor lászló 30 évig tevékenykedett a nemzeti színház titkáraként, s haláláig a színháztudományi intézet tudományos munkatársa volt. hamvait október 2-án 10 órakor helyezik el a rákoskeresztúri temetőben.

x x x

hetvennyolc éves korában elhunyt rajz ferenc aranydiplomás színművész, az ódry árpád otthon lakója. az elhunytban rajz jános színművész testvérbátyját gyászolja. rajz ferenc 1915-től az ország nagyvárosaiban lépett fel. hamvait október 2-án 9 órakor helyezik el a rákoskeresztúri temetőben./mt1/

..-

bb 36. komplett baromfiistállókat szállít lengyelországba a bábolnai állami gazdaság

vid/kz/ny -cz

1972. szeptember 13.

a bábolnai állami gazdaságból szerdán utba indították az első épületelemekkel rakott vagonokat lengyelországba. 15 komplett baromfiistállót raknak össze belőlük a barátai országban. a bábolnai gazdaság külkereskedelmi irodája - az agrária - tavaly szállított első ízben naposcsibét lengyel országba. az idén már nagy mennyiségre kötöttek szerződést. részben bábolnáról, részben a gödöllői kisállattenyésztési kutató intézetből - szombat és vasárnap kivételével - naponta 40.000 naposcsibét küldenek külön repülőgéppel a lengyel baromfiipari vállalatnak.

az üzletkötések során a lengyel szakemberek gyakran jártak bábolnán és nagyon megnyerték tetszésüket a korszerű bábolnai baromfiistállók. így került sor, a komplex külkereskedelmi vállalat közreműködésével, az újabb szerződéskötésre. a szovjetunió után lengyelország az első, ahová istállót szállít bábolna. az egyenként 1000 négyzetméteres alumínium épületekhez természetesen a teljes technológiai berendezést is a gazdaság ipari üzemében készítik. a következő napokban egymást követik a szállítmányok. az összesen mintegy 50 vagonot megtöltő épületelemek és berendezések értéke több mint 28 millió forint. az istállókat lengyelország különböző részein állítják majd fel. a szerelési munkákat egy bábolnai technikus irányítja./mt1/

13.45/ny

-25-

bb 38. a csongrádi szakszervezetek a korszerű Üzem és munkaszervezésért

vid/kz/ny -cz

1972. szeptember 13.

az iparosodó csongrád megyében a vállalatoknak mintegy 90 százaléka készítette eddig intézkedési tervet a vállalati Üzem- és munkaszervezés korszerűsítésére, az ezzel kapcsolatos párt- és kormányhatározat - majd a szot elnökségének irányelvei alapján, ezt állapította meg egyebek között a témával foglalkozó szegedi elnökségi ülésén a szakszervezetek csongrád megyei tanácsa. beszámoltak arról, hogy számos vállalatnál új módszereket, eszközöket alkalmaznak a hatékonyabb munkaszervezet kialakítására. néhány helyen, mint a hőmezővársárhelyi metripod mérleggyárban, vagy a dél-magyarországi építő vállalatnál a szegedi József Attila tudományegyetem elektronikus számítógépét is igénybe veszik ilyen célra.

ez utóbbi helyen, az építőknél, elsősorban az új házgyár-, illetve ezzel párhuzamosan egy csongrád nagyságu szegedi városnegyed termelés-és építésszervezését valósítják meg komputer közreműködésével. így oldják meg azt a bonyolult feladatot, amit a sokféle házgyári épület sokszáz fajta elemének gyártása és szinte csaknem egyidejű beépítése jelent. a gyártás és szerelés komputeres összehangolásával olyan optimális helyzet alakul ki, hogy nem halmozódik fel sok előgyártott elem a házgyári tárolótéren, de anyaghiány sem jelentkezik az építkezés színhelyén. a csongrádi építők mástól is átvesznek új termelészervezési módszereket: így például a/z elsőként vették át a megyében a finomkerámiaipari műveknél kidolgozott filmtechnikás munkaszervezést. ennek lényege, hogy filmfelvételeket készítenek üzemszerek, szocialista brigádok, kiváló dolgozók legjobb munkaszervezési módszereiről, s a filmek levetítésével tanítatják meg ezeket a módszereket a többi dolgozót.

a hőmezővársárhelyi divat-kötöttárugyár, az egész hazai textilipar rekonstrukciójához számottevően hozzájárul azzal, hogy mintegy félmilliárd forintos vállalati beruházásának megvalósítása közben a legészszzerűbb munkaszervezetet alakítja ki, az egyszerűbb feladatot jelentő konfekcionálást mintegy hat vidéki, községi üzembe telepíti, a központi gyár szakképzett dolgozóit pedig a szinte technikusai tudást igényző elektronikus, programvezérléses új berendezések kezelésére képezik ki.

a szegedi textilkombinát elsősorban kiskundorozsmai üzemét szervezte meg alaposabban: lerövidítették az anyagszállítások utvonatát, s ezzel egyúttal egyszerre több szövőgép kezelésének lehetőségét is megteremtették.

/folyt köv/ -26-
13.50/ny

Tóth

bb 38. / a csongrádi.....folyt/ny

a csongrád megyei szakszervezetek célul tűzték ki, hogy a jobb üzem- és munkaszervezésre irányuló törekvés meghonosodjon a szakszervezeti tisztségviselők munkájában. a jövő évi politikai tanfolyamaikon is beiktatják a tematikába az ilyen jellegű oktatást. kezdeményezik, hogy a vállalatok, üzemek indítsanak előadássorozatot műszakiak, kiváló dolgozók, szocialista brigádvezetők, ujtók számára a munkaszervezés elvi és gyakorlati kérdéseinek oktatására./mti/

...0

bb 35. doktoravatás a semmelweis orvostudományi egyetemen

t ms/gk-ju hi -cz

1972. szeptember 13.

a semmelweis orvostudományi egyetem tanácsának szerdán, az erkel színházban tartott nyilvános rendkívüli ülésén avatták doktorrá a frissen végzett/ orvosokat.

fiatal
a himnusz elhangzása és dr. zoltán imre rektor megnyitó szavai után három gyógyszerészt - dr. dobosné könye zsuzsannát, bisztriánszkyné raile erzsébetet és then máriát - gyógyszerészdoktorrá, 324 fiatalot pedig orvosdoktorrá avattak. az egyetemi tanács tagjai hagyományos szokás szerint kézfogással dokortársaikká fogadták a felavatottakat, akiknek jó felkészülését a kiváló tanulmányi eredmény is jelzi: a 324 jelöltből a legmagasabb - summa cum laude - minősítéssel 79-en, cum laude minősítéssel 194-en szerezték meg diplomájukat, további négy jelölt pedig kitüntetéses doktorrá avatási kérelemmel fordulhatott a népköztársaság elnöki tanácsához. az ő avatásukra majd az elnöki tanács döntése után kerül sor.

ezután dr. orosz Mihály, az egyetemi kisz-bizottság titkára a tanulásban és a társadalmi munkában egyaránt kitűnt hat fiatal orvosnak - dr. dobó Istvánnak, dr. funk sándornak, dr. mezei Györgynek, dr. pajor Attilának, dr. tárczy Miklósnak, és dr. Urbanics Rudolfnak - átnyújtotta a „Jahn Ferenc” emléklakettet, majd dr. Darabos Pál, az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének főtítkára köszöntötte a fiatalokat és kívánt sikert munkásságukhoz. végül dr. Stefanics János dékán látta el utravalóval a pályakezdő orvosokat, gyógyszerészeket.

/mti/

--

13.45/ju

- 27 -

Tóth

bb 37. 1970 lakás épül fejeződik meg 1973-ban - a fejeződik meg megyei tanács végrehajtó bizottságának ülése

vid/kz-ju -cz

1972. szeptember 13.

a fejeződik meg megyei tanács végrehajtó bizottsága szerdai ülésén jóváhagyta az 1973. évi fejlesztési alap és költségvetés tervjavaslatát, eszerint a következő évben a megye fejlesztési kiadásai 953 millió forintot tesznek ki. a terv középpontjában továbbra is a lakásépítés áll, 658 millió forintot fordítanak erre a célra. az összegből összesen 1970 lakás építését tervezik. a kommunális beruházások közül kiemelkedik a vízellátás és a csatorna hálózat fejlesztése. a velencei-tónál főként a közművesítést, illetve a víztároló építését segítik elő.

jelentős fejlesztést hajtanak végre a kulturális és az egészségügyi ágazatban is. megkezdik székesfehérváron az egészségügyi szakközépiskola és a müncheni ferenc lakótelepi óvoda, dunaujvárosban pedig közgazdasági szakközépiskola építését, és folytatják a munkás művelődési otthon kialakítását. a községekben öt új általános iskolát adnak át és elkészül a bicséi, valamint a sárbogárdi rendelőintézet. székesfehérváron megkezdik a második ideggyógyászati pavilon építését, a seregélyesi kastélyt pedig munkaterápiás intézetté alakítják át. a terv a megyei vállalatok több, mint 29 millió forintba előirányzott támogatásból, elsősorban a sütőipari üzemek rekonstrukcióját, továbbá az új ercsi kenyérgyár építését fedezik. /mti/

--

bb 39. magyar-szovjet közös konténer terminál létesül - befejeződött a nemzetközi konténerizációs konferencia

t kf/tr-ju ie -cz

1972. szeptember 13.

a közlekedéstudományi egyesület és a mahart közös rendezésében megtartott nemzetközi konténerizációs konferencia szerdán lékai eleknél, a mahart vezérigazgatójának zárszavával fejeződött be a technika házában. a kétnapos tanácskozáson hazai és külföldi szakemberek előadásai, konzultációi alapján foglalkoztak a korszerű szállítótartályos áru fuvarozás eredményeivel, problémáival, a konténerizáció elméleti és gyakorlati, műszaki, szervezési és pénzügyi kérdéseivel. a konferencia 11 országból érkezett résztvevői megismerkedtek a magyar konténerizáció eredményeivel, s kínálatával a nemzetközi tranzitforgalom lebonyolításához.

/ folyt. köv. /

14.00/ju

Tóth

- 28 -

bb 39. / magyar-szovjet ... 1. folyt./-ju

a magyar közlekedéspolitikai koncepció végrehajtásában fontos szerep hárul a konténerizációra, amelynek széleskörű elterjesztésétől sokat várnak. hazánkban 1968-óta foglalkoznak intenzíven a szállítótartályos áru fuvarozási rendszer bevezetésével. azóta a közlekedési tárca és vállalatai az omfb anyagi támogatásával mintegy 120 millió forintot fordítottak erre a célra. megindultak a kísérletek a belföldi forgalomban budapest, debrecen valamint miskolc, győr és szeged között. megépült a mahart csepeli szabadkötőjében a duna első konténer rakodó-forgalmi csomópontja, amely nemcsak a hazai, hanem a tranzitforgalom bázisa is. bekapcsolódásunkat a nemzetközi konténerizációba nagyban segíti a magyar ipar a tartályos fuvarozáshoz szükséges különféle eszközök, konténer, rakodók, daruk stb. gyártásával. a konténeres szállítás már a kezdeti időszakban is örvendetesen fejlődött, a közlekedési vállalatok például a múlt év első felében 105.630 tonna, az idén fél év alatt 132.324 tonna árut továbbítottak konténerekben. az előrejelzések szerint a hazai konténeres áru forgalomban a kísérleti időszak végére, 1973-ban eléri az egymillió tonnát. különös fontosságot kap a nyugat-európai tőkés országokkal folytatott kereskedelmi szállításainkban is a konténeres fuvarozás, amely a számítások szerint 1975-ben az exportban eléri a 700.000 tonnát, importban pedig 460.000 tonnát.

a konténerizáció széleskörű bevezetéséhez az eddigieknél szervezetebben hazai és nemzetközi összefogás szükséges. a kgst-n belül külön munkacsoport foglalkozik a konténerizációs tevékenység összehangolásával, irányításával. ezen kívül erőteljes munka folyik a kétoldalú együttműködési bizottságokban is a konténerizáció kibővítése érdekében. e munka során megállapodás jött létre egyebek között magyar-szovjet közös konténer-terminál létrehozására, amely a kelet-nyugati irányú konténeres tranzitforgalom egyik fontos állomása lesz. /mti/

--

bb 41. nem fizette a tartásdíjat - tiz hónapi szabadságvesztésre ítélték

vid/fm-ju -cz

1972. szeptember 13.

nem először került bíróság elé hegedüs józsef miskolci lakos, akinek bűn-lajstromán orgazdaság, valamint tartási kötelezettség elmulasztása is szerepelt már. hegedüs, akinek két szakmája van - gépkocsivezető és kőműves, - 1962-ben vált el feleségétől. házasságából egy gyermek született, de az apa rendszeresen megfelekedett, a tartásdíj fizetéséről. hogy kötelezettségét ne is kelljen teljesítenie, 1971. óta nem volt állandó munkaviszonyban, hanem alkalmi munkából tartotta fenn magát.

a miskolci járásbíróság hegedüs józsefet tiz hónapi szabadságvesztésre ítélte.

hegedüs enyhítésért felelősséget vállalt. /mti/

--

14.25/ju

Tóth

a 29 -

bb 43. / tanévnyitó ünnepségek ... 1. folyt./-ju

ugyancsak szerdán tartották a miskolci nehézipari műszaki egyetem dunaujvárosi kohó- és fémipari főiskolai karán a tanévnyitó nyilvános tanácsulést. a főiskolai kar 198. első éves hallgatóját dr. Simon sándor, a műszaki egyetem rektora köszöntötte, majd molnár lászló igazgató mondott beszédet.

pécs legnagyobb létszámú felsőoktatási intézményében az 1948-ban alapított tanárképző főiskolán a 25. tanévet nyitották meg. dr. kálmánchey zoltán főigazgató köszöntötte a mintegy 1400 hallgatót, majd az első éves lányok és fiúk esküt tettek. az alkalommal vette át az aranydiplomát katona margit pécsi, harthyáni katalin és iváncsó e. margit székesfehérvári nyugdíjas pedagógus, akik fél évszázaddal ezelőtt lettek polgári iskolai tanárok. az új tanévben új szakot vezettek be a főiskolán: a pedagógiát. ezen a szakon a pedagógiában és a pszichológiában jártas tanárokat képeznek ki a kollégiumok és az iskolai napközi otthonok irányítására.

hasonló ünnepségek zajlottak le a debreceni és a győri tanítóképző intézetben. /mti/

-. -

bb 46. kitüntetés

k sb/pá-ju -cz

1972. szeptember 13.

váczi mihálynak, a kereskedelmi, pénzügyi és vendéglátóipari dolgozók szakszervezete budapesti bizottsága elnökének 70. születésnapja alkalmából eredményes munkájának elismerésé-
ként az elnöki tanács a munka érdemrend aranyfokozata kitüntetését adományozta. /mti/

-. -

14.45/ju

- 32 -

NA 1020

bb 45. elkészült a pécsi tv- torony

vid/kz/ny -cz

1972. szeptember 13.

pécsett, a város fölé emelkedő misina-tetőn, tíz napig tartó műszaki átadás-átvétellel befejeződött az ország magassági sorrendben harmadik tv- tornyának építése. a 46 millió forintos beruházással emelt 172 méter magas betonóriás terveit a mélyépítési kollektívája készítette, kivitelezője a baranya megyei állami építőipari vállalat volt.

a mecsekaljai város legimpozánsabb építményét sok érdekes adat jellemzi. magassága hatvan emeletes felhőkarcolónak felel meg. a tornyot kívülről nyolc erkély tagolja, különféle rendeltetéssel. négy közülük szerelőkértyő. a 72. méternél helyezkedik el a presszó, felette a kilátó, majd az adótér és végül a sugárzóerkély következik. ahova több mint félezer lépcső vezet. innen a csucsig acéllétrá huzódik, újabb négyszáz létrafokkal.

a toronynak két bejárata van. egyik az ott dolgozóké, akiket hat személyes felvonó szállít a magasba. a másik, a csupa üveg bejárat a nagyközönségé, akik tetszés szerint lépcsőn, vagy gyorsfelvonón juthatnak majd a presszóig, amely bizonyára pécs egyik legkedveltebb szórakozóhelye lesz. földtől a mennyezetig aranyfüsttel színezett körbefutó ablakain csodálatos kilátás nyílik a környékre. a galériás helyiségben száznegyven vendéget fogadnak egyszerre, a presszó fölött van a nyitott kilátó.

a pécsi tv-torony híradástechnikai funkcióját már jóval építés befejezése előtt megkezdte. 1969-től ideiglenesen, ezévtől pedig végleges jelleggel működnek a berendezései. a közeljövőben még egy érdekes műszaki feladatot kell elvégezni: a beton-torony tetejére 18 méter magas acéllétrát helyeznek. erre kerül a második tv- programot sugárzó adó.

a misinai tv- torony szomszédságában az építők tovább dolgoznak, étterem és bár készül a festői környezetű hegytetőn. ezek átadása a jövő év tavaszán várható. erre az időre tervezik a presszó és kilátó megnyitását is. /mti/

14.55/ny

-33-

NA 1525

bb 44. ausztrál mezőgazdasági gépbemutató a Lajta-hansági állami gazdaságban

vid/kz-ju -cz

1972. szeptember 13.

a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium, valamint az ausztráliai kereskedelmi és ipari minisztérium közös rendezésében, ausztrál mezőgazdasági gépbemutatót nyílt szerdán a Lajta-hansági állami gazdaságban. a legnagyobb ausztrál mezőgazdasági gépgyártó cégek legkorszerűbb gyártmányait működés közben láthatják az érdeklődők. kiállították három különböző típusú öntözőberendezést. közülük az egyik önjáró, magas növényi kultúrákban is alkalmazható, a másik kereken gördíthető, az utóbbi alumínium csővezetékét egy ember 100 hektáron tetszés szerint és könnyen mozgathatja. a bemutatott pneumatikus birkanyíró berendezéssel egy óra alatt három ember 60-70 birkát nyír meg, nyolc óra alatt tehát egy egész birkanyárat szabadíthatnak meg vele a bundájuktól. sikere van a növényvédelmi repülőgépek is, amely repülőgépek nélkül tud felszállni, levegőben sebességét annyira minimálisra csökkentheti, hogy szinte lebeg. permetezés közben 50 centiméterre képes megközelíteni a talajt, így a növényvédő szert, a legoptimálisabban juttatja a kijelölt területre.

az okos, hasznos gépeket pénteken és szombaton az ország állami gazdaságainak, illetve termelőszövetkezeteinek vezetői is megnézik. /mtl/

bb 47. dr. fidel castro ruz,

pa-ju hi -cz

1972. szeptember 12.

a kubai kommunista párt központi bizottságának első titkára, a forradalmi kormány miniszterelnöke és dr. osvaldo dorticos torrado, a kubai köztársaság elnöke táviratban mondtak köszönetet a magyar vezetőknek a július 26-i nemzeti ünnep alkalmából küldött baráti jókívánságaikért. /mtl/

15.00/ju

- 34 -

XA 1540

bb 48. apró antal,

pa hi bzs -cz

1972. szeptember 13.

az országgyűlés elnöke bemutatkozó látogatáson fogadta dr. friedrich frölichsthalt, az osztrák köztársaság új budapesti nagykövetét. /mtl/

bb 49. cselekvő hazafiaságra buzdít, sokrétű szerepkörben dolgozik a népfrontmozgalom - bencsik istván főtitkár előadása a munkás-népfrontvezetők akadémiáján

t tf/gk bzs -cz

1972. szeptember 13.

a hazafias népfront szerepéről, az v. kongresszus utáni sokrétű feladatairól, előadást tartott szerdán bencsik istván, a hnf országos tanácsának főtitkára. azon a közéleti akadémián beszélt, amelyet a mozgalomnak a munkások közül megválasztott vidéki tisztségviselői, megyei népfrontbizottságok alelnökei részére rendeztek budapestben, a szot tárogató uti továbbképző iskoláján.

világosan megfogalmazódtak a népfrontmozgalom jellegének, küldetésének elvei a hazafias népfront v. kongresszusának előkészítő időszakában és magán a kongresszuson - mondta bencsik istván. az előkészítés voltaképpen a x. pártkongresszussal kezdődött, amikor is megfogalmazták azt az alaptételt, hogy a hazafias népfront politikai tömörülés, a legszélesebb tömegmozgalom, amely keretet ad a párt szövetségi politikájának megvalósításához is. e feladatkörének betöltésében a mozgalmat segítették a társadalomban bekövetkezett változások: a társadalmi osztályok és rétegek összetételének változása, a választási törvény módosítása, az új tanács törvény megszületése, a szövetkezetek helyének és szerepének tisztázása, a demokrácia széleskörű kibontakoztatása -, a közélettel együtt - a gazdasági életben is, a nőkre és a fiatalokra vonatkozó párthatározatok, a városiasodás és a települések fejlődése.

elmondta a főtitkár, hogy mindezek a körülmények nemcsak lehetővé, hanem szükségessé is tették: erősödjék a munkásosztálynak - a társadalom vezető osztályának - szerepe a népfrontban, a nemzeti összefogás megtestesítőjében. így kovácsolódhat mind erősebbé a nemzeti egység, amelynek aranyalapját jelenti a párttagok és pártönkivültek, a hívők és a nem hívők, a férfiak és a nők, a fiatalok és az idősebbek, a magyarok és a nemzetiségiek, nem utolsósorban az aktív dolgozók és a nyugdíjasok összefogása, együtt munkálkodása. más szóval: a társadalom valamennyi erejének mozgósításával az együtt munkálkodás országunk előrehaladásáért, a szocializmus teljes felépítéséért.

/folyt. köv./
15.40/bzs

- 35 -

XA 1620

bb 49. /cselekvő hazafiságra ... 1. folyt./bzs

a szocialista demokráciát úgy említette bencsik István, mint a nemzeti egység megvalósításának eszközt s egyben tartalmát is. e fogalomban - a nemzeti egységben - benne van, hogy a demokráciát a népnek a közéleti, a gazdasági döntésekbe való széles körű bevonásával akarjuk mind magasabb szintre emelni. sohasem szabad szem elől téveszteni a célt: a demokrácia a szocializmus építését szolgálja, a nemzeti egységnek ez a tartalma, célja. szoros összefüggésben van a szocialista demokrácia a szocialista hazafisággal. ez egyfelől azt jelenti, hogy ismernünk és becsülnünk kell a múlt értékeit, másfelől azt, hogy az igazi hazafiság a szocialista demokrácia megvalósítása során - annak gyakorlatában - az együttgondolkodásban és az együttes cselekvésben nyilvánul meg, mind a régi értékek megbecsülésében, mind az új értékek megteremtésében és gyarapításában. cselekvő hazafiságnak fogalmazták meg ezt az v. népfrontkongresszuson. és e fogalomhoz az is hozzátartozik, hogy a szocialista hazafiság valóban eredményes építése megkívánja a más nemzetek, népek segítségét, s a tőlük kapott segítséget, tehát a velük való együttműködést is. e partnerek mindenekelőtt a szocialista országok.

ami a hazafias népfront munkaterületeit, az országépítésből, a népnevelésből vállalt feladatait illeti, a főtítkár utalt arra, hogy a legutóbbi országos kongresszuson a gazdaságpolitikai, a város- és községpolitikai, a művelődéspolitikai, a társadalompolitikai, a szocialista hazafiságra buzdító, a népek közötti kapcsolatok ápolását elősegítő és az alkotmányos tennivalókat jelölték meg a tevékenység fő irányaként. a szerteágazó feladatokat látva joggal vetődik fel a kérdés: miként töltheti be a népfront e sokrétű szerepkörét? ehhez - a mozgalom országos apparátusában dolgozó mintegy 300 emberen, a különböző szintű népfrontbizottságok 120 ezres tagságán és a népfront körülbelül félmillió aktivistáján kívül - szükség van a párttal, a társadalmi és tömegszervezetekkel való összefogásra; arra, hogy tevékeny társai, partnerei legyenek a hazafias népfrontnak a szakszervezetek, a kisz, a szövetkezetek, az mnot, az msztb, a nemzetiségi szövetségek, az mhsz, a tit, a mtesz, a vöröskereszt és mások is.

a lakosság mozgósításának - tehát fő munkaformájának - „terepeként”, a hazafias népfront a lakóterületeket tartja. a fő munkamódszernek pedig: a társadalmi munkát. a lakóterületeken jelentkeznek ugyanis a gondok közvetlenül, ugyanakkor a közvetlen érdekeltség is itt a legérzékenyebb. /folytköv./

15.46/bzs

- 36 -

NA 16⁰⁰

bb 49. /cselekvő hazafiságra ... 2. folyt./bzs

és a hétköznapi gondokban benne van az egész „nagy”, politika. az emberek közvetlen érdekeltsége azt jelenti: hamarabb és szívesen vállalnak részt a feladatok megoldásából is. nemcsak a káppal, ásóval végezhető munka tartozik ide, hanem a tervezés, a szervezés, a szellemi munka is - mindaz, amiért az emberek nem kapnak, nem várnak pénzt: önként végzik, annak a tudatában, hogy a társadalmi előrehaladásért, hazájukért teszik.

befejezésül arról szólt bencsik István, hogy a népfront történelme és mai lényege egyaránt mutatja: a nemzeti összefogás, a népfront csak akkor tud eredményes, hatékony lenni, ha van biztos irányítója; ez pedig az épülő új társadalom, a szocializmus eszméi irányítója: a párt, amely részt vesz a mozgalomban, képviselőivel ott van a népfront minden szintű testületében, az országos tanácsától a tanyai bizottságokig.

a hazafias népfront főtítkárának előadását elemző véleménycsere, kerekasztal-konzultáció követte. /mti/

--

bb 50. gyorsan fejlődik a közúti és a vasúti közlekedés - befejeződött székesfehérváron a közlekedési eszközök minőségével foglalkozó országos konferencia

vid/kz bzs -CZ

1972. szeptember 13.

szerdán székesfehérváron befejeződött a közlekedési eszközök minőségéről rendezett, háromnapos országos konferencia. a tanácskozáson két szekcióban összesen 23 előadás hangzott el. az előadók a közúti, vasúti, légi és vízi járművek gyártásfejlesztésével, a kivitelezés minőségével, valamint az üzemeltetési tapasztalatokkal foglalkoztak. a konferencia megállapította, hogy a hazánkban gyártott közlekedési eszközök minősége megfelelő, ezt igazolja, hogy az előforduló összes baleseteknek csupán 3-5 százalékát idézi elő minőségi, műszaki hiba. ugyanakkor hangsúlyozták, hogy a magyar járműgyártás lehetőségei, az egyre kényelmesebb, egyre nagyobb teljesítményű és biztonságosabb közlekedési eszközök iránti igény megköveteli a járműgyártás gyors fejlesztését és a közlekedési eszközök minőségének, megbízhatóságának további javítását. elmondották, hogy például a magyar gyártmányú új vasúti járművek 20 százaléka igényel 200 ezer kilométer megítétele után komolyabb javítást, s ez az arány magas. különösen olyan körülmények között, amikor a máv 1975-ig 1100 kilométer villamosított vasúti hálózatot kíván kiépíteni és addig csaknem teljesen villamos-, illetve dízel-vontatásra akar berendezkedni.

/folyt. köv./
16.10/bzs

- 37 -

NA 16⁰⁰

bb 50. /gyorsan fejlődik ... 1. folyt./bzs

a konferencia fontos tanulságai között szerepelt, hogy a közlekedési eszközök gyártásánál az egységes szabványok rendelkezésre állnak, de egyes területeken csak részben alkalmazták azokat. ugyancsak több előadó hívta fel a figyelmet arra, hogy a járműgyártásban is széleskörűen alkalmazott kooperáció nem eléggé szervezett és emiatt sok esetben gazdaságtalan, kényszermegoldások születnek.

a konferencián sok szó esett az autóbuzsgyártás fejlesztéséről. toldi józsef, az ikarus vezérigazgatója elmondta, hogy a gyár 1975-ben 10 ezer 1978-ban pedig 15 ezer új autóbuzst kíván előállítani, s ehhez elsősorban székesfehérváron több, mint félmilliárd forint értékű beruházással bővítik a termelést.

a székesfehérvári tanácskozáson bejelentették, hogy az itt szerzett tapasztalatok eredményeképpen hamarosan országos konferenciát rendez a gépipari tudományos egyesület esztergomban a gépipari kooperáció témakörében. /mti/

--

bb 51. katolikus papok cselekvő részvétele a békemunkában

1 tf/gk hi bzs -cz

1972. szeptember 13.

szerdán ülést tartott az opus pacis intéző bizottsága és az országos béketanács katolikus bizottsága. dr. ijjas józsef kálocai érsek, a magyar katolikus püspöki kar, az opus pacis intézőbizottságának és az obt katolikus bizottságának elnöke nyitotta meg az ülést, amelyen részt vett a püspöki kar több tagja is. weisz ferenc c. prépost, a budapesti bazilika plébánosa tartott előadást a katolikus papi békemozgalom elmúlt félévi nemzetközi és hazai tevékenységéről, és előterjesztette a papi békemozgalom munkaprogramját a következő időszakra. az ülés résztvevői egyhangulag jóváhagyták a beszámolót és a munkaprogramot; hangsúlyozták, hogy továbbra is cselekvően részt kívánnak venni a nemzetközi és hazai békemunkában, és a vietnami kérdésben nyilatkozatot adnak ki. dr. ijjas józsef zárszavával ért véget a tanácskozás. /mti/

--

16.13/bzs

-38 -

NA 1625

bb 52. az országos műszaki könyvnapok sajtótájékoztatója székesfehérváron - 39 új mű, 312 ezer példányban, szakkönyvkiállítás

vid/fm bzs -cz

1972. szeptember 13.

tizenegyedszer rendezik meg az országos műszaki könyvnapokat hazánkban, s az országos megnyitó ünnepségre ezúttal székesfehérváron, szeptember 28-án kerül sor. a rendezvény színhelyén szerdán sajtótájékoztatót tartottak a szervezők. a 11. országos műszaki könyvnapok programját a műszaki könyvkiadó és a művelt nép könyvtárjesztő vállalat vezetői ismertették. az idei műszaki könyvnapokra 39 új mű jelenik meg, összesen 312 ezer példányban. az új szakkönyvek több mint negyedrésze híradástechnikával foglalkozik.

elmondották, hogy az országos megnyitóval egyidőben székesfehérváron szakkönyvkiállításra mutatják be a jelenleg kapható műszaki könyveket, mintegy 550 kötet reprezentálja majd műszaki könyvtudásunk sokoldalú tevékenységét. a kiállításon műszaki folyóirat-bemutatót is rendeztek. amú szaki könyvnapok székesfehérvári ünnepségét dr. szabó jános, az építésügyi és városfejlesztési miniszter első helyettese nyitja meg. a könyvnapok budapesti megnyitójára október 3-án, a csepeli kulturotthonban kerül sor. országos műszaki könyvnapok idején október 1-30. között, főleg a több helyen rendeznek olvasó-ankétot, könyvvásárt, üzemi és könyvtári kiállítást. /mti/

--

bb 53. tudományos ülés a nemzetközi könyv-alkalmából debrecenben

vid/fm bzs -cz

1972. szeptember 13.

a debreceni kossuth lajos tudományegyetemen szerdán tudományos ülést rendeztek a nemzetközi könyv-alkalmából. az ülésen előadás hangzott el, a könyvtár szerepe a korszerűsödő egyetemi oktatásban, címmel, továbbá a szépirodalmi olvasás hatékonyságáról, az olvasók körében végzett recepciós kísérlet eredményeiről, szabó ervin pályakezdő korszakáról hangzottak el értekezések. /mti/

--

bb 54. szabványosítási tanácskozás a zöltség és a gyümölcs szállításáról

1 kg/pá ie bzs La

1972. szeptember 13.

a nemzetközi szabványügyi szervezetnek /iso/ a gyümölcs-csel és a zöltségfélékkel foglalkozó albizottsága szerdán a gellért szállóban megkezdte kilencnapos ülését. elsősorban a déli-gyümölcsök szállításának, tárolásának, a burgonya és a fejeskáposzta tartósításának szabványosításáról tárgyalnak. közös vizsgálati módszerek kidolgozásával hozzájárulnak a gyümölcsök és zöltségfélék országok közötti áruforgalmának megkönnyítéséhez. /mti/

16.18/bzs

-39 -

NA 1640

bb 55. Lengyel szövetségi küldöttség érkezett hazánkba

k hz/gk 1e bzs. La

1972. szeptember 13.

stanislaw walendowskinak, a poznanai vajdaság termelőszövetkezeti szövetsége elnökének vezetésével, a termelőszövetkezetek országos tanácsának meghívására, szerdán hazánkba érkezett a lengyel mezőgazdasági szövetkezetek központi szövetségének küldöttsége. tanulmányozzák a mezőgazdasági termelőszövetkezetek és szakszövetkezetek tevékenységét és megbeszéléseket folytatnak a termelőszövetkezetek országos tanácsa vezetőivel a két szervezet közötti kapcsolatok továbbfejlesztéséről. /mti/

..-

bb 56. begyűjtötték az óriás üvegolvasztó kemencét - 1,2 millió bura naponta

vid/kz bzs. La

1972. szeptember 13.

az egyesült izzó 1,8 milliárd forintos költséggel épülő nagykanizsai fényforrásgyárában az ütemezésnek megfelelő időre újabb fontos ipari létesítmény készült el. szerdán elvégezték a műszaki átadását egy óriási üvegolvasztó kemencének, amely egyidőben 20 vagon üveg-alapanyag olvasztására alkalmas. a műszaki átvizsgálás és átvétel után begyűjtötték a kemencét, amely ettől a naptól kezdve 4 éven keresztül tűz alatt lesz. a modern üzem 1.400 celsius fokon olvasztja az üveget, amelyből a normál villanyégők ballonjait állítják elő. az Európában legkorszerűbb technológiával épített és működő kemencét az egyesült államokbeli corning cég szállította és építette, s ugyanez a cég szállította azt a ribbon típusú automata lámpaburagyártó gépsort is, amely naponta 1,2 millió lámpaburát állít elő.

a kemencét a következő 2 hétben lassu tüzeléssel szárítják, majd a felfűtés után október elején kezdődik meg az üvegolvasztás, s vele együtt az automata gépsor munkája. a kemencegyűjtés alkalmával dienes béla, az egyesült izzó vezérigazgatója elmondta, a nagykanizsai fényforrásgyár építése tulajdonképpen az első félidőn, az automata gépsorral kombinált üveggár az építés második szakaszának első létesítménye. az üzemszerű termelés megindításával számottevően tudják növelni a normál izzó-lámpagyártást. /mti/

..-

16.23/bzs

- 40 -

NA 1600

bb 57. Ülést tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága

t -don h1 bzs. La

1972. szeptember 13.

javult a tanácsi iparban és kereskedelemben, valamint az egészségügy és a művelődésügy területén dolgozó nők gazdasági és szociális helyzete - állapította meg szerdai ülésén a nők helyzetének javítására hozott kormányhatározat végrehajtásának tapasztalatait összegezve a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága. - a tanácsi vállalatoknál és intézményekben csaknem 100 ezer nő dolgozik, azaz a foglalkoztatottak több mint 70 százaléka nő. a kormányhatározat végrehajtására a vállalatok jelentős intézkedéseket tettek. a tanácsi iparban dolgozó nők munkáját például gépek könnyítik; több villás targoncát, az álló munkát végzők részére lábvibrátorokat vásároltak, az anyagmozgatás egyszerűsítésére szállítópályákat létesítettek. a nők munkakörülményeinek javítására melegpadlóval vonták be a munkatermeket, továbbá ventilátorokat szereltek fel, korszerűsítették a fürdőket és a mosdókat, többhelyütt gáz- vagy olajfűtésre tértek át.

az élelmiszeripari vállalatok a nők munkájának könnyítésére bevezették a konténeres áruszállítást és árusítást. megoldásra vár viszont a dolgozók szervezett érkeztetése, amire a kis-kereskedelmi hálózatban egyelőre kevés példa van.

az egészségügyben dolgozók 80 százaléka, egyes orvosi szakmákban 90 százaléka nő. a végrehajtó bizottság egyértelműen állapította meg, hogy az egészségügyi intézmények azonos beosztású dolgozóinál nincs különbség a női vagy férfi munka között. ez megmutatkozik a bérek alakulásában is, sőt nem egy esetben a fizetési listán a nők vezetnek. az intézmények vezetői ügyelnek arra, hogy a szülési szabadságon lévő, gyermekét otthon nevelő családanya - újbóli munkába állásakor - a fizetés szempontjából ne kerüljön hátrányos helyzetbe. a három műszakos intézmények törekvése az, hogy mentesítsék a kismamákat, a gyermeküket egyedül nevelő asszonyokat az éjszakai ügyelet alól.

hasonló intézkedésekről adnak számot a fővárosi oktatási intézmények is, ahol az egy évvel ezelőtti bérrendezés hatására szintén érvényesül már az egyenlő munkáért egyenlő bér elve. mint a végrehajtó bizottság megállapította, a tanintézeteknél az állami vezetők számarányát tekintve azonban még nem tükröződik eléggé a nők fokozott megbecsülése. oktatási intézményeknél igazgatói tisztelet például a nőknek csupán 40 százaléka tölt be.

/folyt. köv./
16.50/bzs

- 41 -

KL 1700

bb 57. Ülést tartott ... 1. folyt./bzs

Általános tapasztalat, hogy a nődolgozók gyermekeinek bölcsődei-óvodai elhelyezése nincs megnyugtatóan megoldva. a tanácsai iparban például - a patyolat kivételével - nincs vállalati gyermekintézmény. az apróságok elhelyezése rendkívül nagy gond. a kereskedelemben a munkaidőbeosztás jelent problémát. az egészségügy és a művelődésügy területén zsúfoltak a gyermekintézmények, többségük felújításra, bővítésre szorul. a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága felhívta a figyelmet: a családok anyák helyzetének könnyítése érdekében ki-ki tekintse elsődleges feladatának a bölcsődék és az óvodák hálózatának bővítését.

a végrehajtó bizottság a továbbiakban a tanácsai vállalatok 1972. első félévi gazdálkodásának eredményeit értékelte. mint megállapította, az év első hat hónapjában a budapesten települt szocialista ipar termelése az országosnál valamivel mérsékeltebb ütemben, 2.6 százalékkal nőtt. a szocialista iparon belül a szövetkezeti ipar termelése 5.9 százalékkal, az állami iparé 2.2 százalékkal haladta meg az elmúlt esztendő azonos időszakának termelését. a budapesti állami iparon belül a nehézipar termelése 3.2 százalékkal, az élelmiszeriparé 3.7 százalékkal növekedett.

az év első felében a budapesti építőipari vállalatok 4509, a szövetkezetek pedig 310 lakást építettek fel, azaz 25 százalékkal többet, mint 1971 azonos időszakában. a befejezett új otthonok minősége jelentősen javult. az építőipar jó munkájának eredményeként az új otthonok tulajdonosai az átadástól számított 25 napon belül beköltözhetnek.

a végrehajtó bizottság megtárgyalta az ügyintézési határidő alakulásáról beterjesztett jelentést is. a téma napirendre tűzését indokolta, hogy mind a fővárosi tanács, mind a kerületi tanácsok szakigazgatási szervei gyakran túllépjék a 15, illetve a 30 napos határidőket. a vizsgálat célja az volt, hogy megállapítsák: mely ügyfajtáknál indokolt és célszerű az ügyintézési határidő lerövidítése, mely ügyeknél nem lehetséges az eljárási határidő betartása. a végrehajtó bizottság úgy határozott, hogy szigorúan meg kell követelni a közbenső eljárási határidők betartását; az ügyiratok áttételéről legkésőbb a beadvány iktatásától számított három napon belül kell intézkedni, a kérelmek sorsáról pedig 15 napon belül döteni kell. ha az ügy érdemi elintézéséhez más szerv szakvéleménye is szükséges, az eljárást fel kell függeszteni, s erről az érintett ügyfelet értesíteni kell. ha az ügy 30 napon belül nem intézhető el, a határidő meghosszabbítását kell kérni az illetékes osztály vezetőjétől. erről az ügyfélnek ugyancsak értesítést kell kapnia. a végrehajtó bizottság felhívta szakigazgatási szerveinek figyelmét, hogy pontosan határozzák meg, mely ügytípusoknál kell 30 napon belül, illetve azonnal, vagy tíz, 20 napon belül érdemi határozatot hozni.

/folyt. köv./
16.57/bzs

- 42 -

NA 1710

bb 57. /ülést tartott ... 2. folyt./bzs

az ülésen végül bejelentették, hogy a lakosság szolgáltatási ellátásának körét bővítik. a patyolat asztalnemű, ágynemű és fehérneműkölcsönzéssel jelentkezik, a fővárosi vegyipari javító vállalat új autójavító részleget nyit a xi. kerületi tabló utca 18. szám alatt, a fővárosi mértékutáni cipőkészítő vállalat hulladékokból bőrdíszmüipari termékek készítésére rendezkedik be. /mti/

..-

bb 58. megtartotta első ülését az őszi munkák szervezett irányítására létrehozott országos operatív bizottság

t kf/gg um ie la

1972. szeptember 13.

az őszi mezőgazdasági munkák egységes, szervezett irányítására, a szokásosnál nehezebb feladatok végrehajtásának gyakorlati segítésére a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter országos operatív bizottságot hívott életre. a bizottság - amelyben a minisztérium illetékes főosztályvezetőin kívül helyet kapott a termelőszövetkezetek országos tanácsa és az állami gazdaságok országos központja képviselője - dr. mészáros istván főosztályvezető elnöklétével szerdán délután tartotta első ülését a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztériumban.

a bizottság elnöke ismertette a mezőgazdaság előtt álló feladatokat, s azokat a kormányintézkedéseket, amelyek a leg súlyosabb gondok gyors megoldását szolgálják. bejelentette, hogy a megyékben a mezőgazdasági üzemek és az érintett vállalatok képviselőinek bevonásával ugyancsak alakultak, operatív bizottságok. munkájukat koordinálja és a helyi hatáskörben meg nem oldható problémákon igyekszik segíteni az országos bizottság, amely egyuttal rendszeresen ellenőrzi, hogyan érvényesülnek az őszi munkák zavartalan végrehajtására hozott kormány-és tárca-intézkedések.

a bizottság ülésén hangsúlyozták, hogy a nyárihoz hasonló széleskörű összefogást, szervezettebb munkát indokolják a jelenleg kedvezőnek ígérkező termés kilátások, s a korábbi, rendkívül csapadékos időjárás okozta késedelmek. a mezőgazdaságban az őszi időszak a legkedvezőbb körülmények között is a legnagyobb munkacsúcsot jelenti.

/folyt. köv./

- 43 -

17.00/um

NA 1710

bb 58. /megtartotta első ülését.....folyt./um

ezt tetézi az idén az, hogy a dunántúlon, a duna-tisza közén és nógrád megyében a nyárvégi munkák egy részét is most kell pótolni. a silókukorica betakarítása például csaknem teljes egészében szeptemberre huzódott át. kéthetes elmaradás tapasztalható a nyári tarlómunkáknál, s a csapadékos időjárás késleltette az őszi érést is. a kukorica teljes érése például csak október közepére várható. a következő időszakban 2,3 millió hektár kapás és egyéb őszi érésű növény betakarítása, csaknem kétmillió hektár őszi vetés talamunkái, 400.000 hektár terület trágyázása, 2,3 millió hektár őszi - s ezenkívül félmillió hektárnyi nyári, elmaradt - mélyszántás, 10.000 hektárnyi szőlőtermés, valamint 2,4 millió tonna zöldség és gyümölcs betakarítása vár a mezőgazdaság dolgozóira. olyan örömteli gondok ezek, amelyek csak megfelelő felkészüléssel oldhatók meg. az őszi termést időben kell betakarítani, s egyuttal gondoskodni kell a megtermelt értékek megővéséről is. a gabonafelvásárló vállalatoknál, s a mezőgazdasági üzemeknél sem áll rendelkezésre elegendő tárolóhely. ezért a következő hónapokban összesen mintegy 500 000 tonna kapacitású tárolóhely építése válik szükségessé. a kormány határozata értelmében, s anyagi támogatásával mód van erre. a mém és a pénzügyminisztérium a határozat rendelkezéseit felhívásban jutotta el a mezőgazdasági üzemeknek, a tanácsoknak. eszerint a gazdaságok a szeptember 7 és december 31. között megvalósuló egyszerű kukoricatárolók építéséhez igénybe vehetik a 30 százalékos állami ártámogatást, mentesülnek a 20 százalékos tartalékolási kötelezettség alól, s az építkezéshez szükség esetén igényelhetnek beruházási hitelt is, amelyet a nemzeti bank soronkívül, gyorsított eljárással bírál el.

az őszi betakarítási munkálatok egy-két növény kivételével rendkívül nagy gépi erőt igényelnek. ezért komoly erőfeszítést követel a meglévő gépállomány zavartalan működésének biztosítása, s a lehetőség szerinti bővítése. gyors segítségként mintegy 200 millió forint hitel áll a mezőgazdasági üzemek rendelkezésére, betakarítógépek, traktorok, erőgépek vásárlására. gondoskodni kell ezen kívül a gépállomány gyors javításáról, s a csúcsteljesítményre megfelelő üzemanyag tartalékokról. a minisztérium intézkedett arról, hogy a gépjavító, a gép-és alkatrész kereskedelmi vállalatok a rendkívüli feladatoknak megfelelően tartsanak fenn ügyeleti szolgálatot.
/folyt.köv./

- 44 -

17.07/um

N¹ 1720

bb 58. /megtartotta első ülését...2.folyt./um

hangsúlyozta a bizottság, hogy a kukorica betakarítása sem kisebb feladat az aratásnál, jó végrehajtásához gondoskodni kell minden szükséges feltételről. a mezőgazdasági üzemek fontos feladata az is, hogy állandó dolgozóikat továbbá a családtagokat, a nyugdíjasokat minél jobban bevonják a nagy munkába, amelyekhez szükség esetén külső erőt, segítséget is igénybe vehetnek.

a bizottság néhány tagja arról számolt be, hogy a rendkívüli tennivalókhoz milyen feltételek állnak rendelkezésre, milyen problémák várnak megoldásra. elmondották egyebek között, hogy elegendő - az eddig megrendelt mennyiségen felül - vetőmag áll a gazdaságok rendelkezésére. az agrotársulatnál 20 000 vagonnyi váz-szerkezetet, s hozzá elegendő palát raktároznak, amelyből igen gyorsan szerelhetők össze kukoricatárolók. a mezőber és az agroterv készen áll arra, hogy az építéshez szükséges terveket mielőbb az igénylő gazdaságok rendelkezésére bocsássa.

az országos operatív bizottság végül hangsúlyozta, hogy az őszi mezőgazdasági feladatok, tetőzve az elmaradt nyári munkákkal, nagyobb, de az eddigi intézkedések alapján, egységes, szervezett munkával, összefogással átlagos időjárás mellett időben végrehajthatók.

a bizottság jövő héten tartja legközelebbi ülését.

/mti/

--

kbb 59. az anya-és csecsemővédelemről tárgyaltak a tolna megyei tanács vb-ülésén

vid/um fm la

1972. szeptember 13.

tolna megyében mintegy két és fél évvel ezelőtt vezették be a kismamák központi terhesgondozását azokon a helyeken, ahol a legtöbb volt a koraszülés és a csecsemőhalálozás. először a szekszárdi járásban és a városban, aztán a bonyhádi járásban, majd a tamási és a dombóvári járásban, valamint dombóvár városban tették lehetővé a centrális terhesgondozást a személyi és tárgyi feltételek. a továbbiakban pakson, illetve a paksi járásban is hasonló rendszerre térnek át a jövőben megnyitó új rendelőtintézet keretében.
/folyt.köv./

- 45 -

17.15/um

N¹ 1735

bb 59. /az anya-és csecsemővédelemről.....folyt./um

a központi gondozókban kiterjedt - komplex - orvosi ellátásban, a szülészeti -és nőgyógyászati szakvizsgálatokon kívül belgyógyászati, laboratóriumi, urológiai, kardiológiai, szemészeti, fogászati és más szakorvosi vizsgálatokban részeshetnek a terhes anyák, s ha szükséges, kórházba utalják őket. az országban -baranyán kívül - csak tolna megyében folyik központi terhesgondozás, amelynek bevezetése óta csökkent a koraszülések és a csecsemő-halálozások száma - állapították meg a tolna megyei tanács végrehajtó bizottságának szerdai ülésén.

a családtervezés, a terhesgondozás elősegítésére az idén a megyei rendelőintézetben megszervezték a nővédelmi tanácsadót is, amely bebizonyította létjogosultságát, ezért - a vb határozatára - a járásokban is kiszélesítik a hálózatot. szekszárdon 240 ágyas csecsemőtthon épül fel a jövő év tavaszáig, s ebben ötven helyet a koraszülöttek utógondozására rendeznek be. sok kisded életének megmentését szolgálja majd a központi anyatejgyűjtő-állomás felállítása is. a vb-ülésen az anya-és csecsemővédelem színvonalának további emelése érdekében határozatot hoztak a szakmai ellenőrzés erősítésére, illetve területi gyermekgyógyász főorvosi állás rendszeresítésére. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

bzs la

1972. szeptember 13.

a mai bb 23. sz. hír /Lindenfeld artur/ első és második o-rában a szöveg helyesen:

... a vasas szakszervezet r é g i tagja ...

/mti/

bb 60. ki tud többet az ezeréves székesfehérvárról ?

vid/um fm la

1972. szeptember 13.

szerdán este rendezték meg székesfehérvárott, a vörösmarty színházban a „ki tud többet az ezeréves székesfehérvárról?„ című vetélkedő döntőjét. öt székesfehérvári csapat - a helyőrségi klub ifjúsági klubja, a könnyűfémmű, a mezőgép, a magyar nemzeti bank, valamint a vörösmarty termelőszövetkezet csapata versengett az első helyért,

a versenyben résztvevő székesfehérvári fiataloknak a város multjáról, jelenéről, jövőjéről kellett „vizsgázniook,, a helyezettéket értékes jutalmakat kaptak. /mti/

- 46 -

17.52/um

MA 1800

bb 61. Losonczi pál csongrád megyei látogatásának második napja

vid/fm bzs la

1972. szeptember 13.

Losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke csongrád megyei látogatásának második napján, szerdán reggel felkereste a csongrád megyei állatforgalmi és husipari vállalat szegedi szalámigyárát. a látogatásra elkísérte győri imre, a megyei pártbizottság első titkára, dr.komócsin Mihály, a csongrád megyei tanács elnöke, szabó sándor, a megyei pártbizottság titkára, dr.varga dezső, a szegedi városi pártbizottság titkára és papp gyula, szeged város tanácselnökhelyettese.

dr.piros lászló igazgató ismertette a vállalat munkáját, valamint a husiprogramhoz kapcsolódó nagy rekonstrukciót, amelyre több mint 700 millió forintot költenek. már a jövő év augusztusában üzembe lép a napi két műszakban negyven vagonos teljesítményű új husfeldolgozó. 1975 második felében pedig üzembe helyezik az évi 520 vagon árut termelő új szalámigyárat. ezzel a jelenleginek kétszeresére emelkedik majd a szalámitermelés.

az elnöki tanács elnöke az iránt érdeklődött, hogy a rekonstrukció könnyíti-e a dolgozók nehéz fizikai munkáját. az igazgató elmondotta, hogy a legfárasztóbb munkafolyamatokat, mint például az anyagmozgatást, teljesen gépesítik. losonczi pál ezután megtekintette a gyártás fázisait, s közben több dolgozóval beszélgetett.

a látogatás következő állomása makó város volt. itt arató márton, a városi pártbizottság titkára és dr.forgó istván, a városi tanács elnöke üdvözölte, majd a pártbizottság székházában arató márton beszámolt a város ipari, mezőgazdasági és kulturális fejlődéséről. vezér károly, a makói járási pártbizottság titkára pedig a járás közigazgatási problémáit vázolta.

az elnöki tanács elnöke ezután felkereste a budapesti mezőgazdasági gépgyár makói üzemét, ahol a vezetőkön kívül megjelentek a helyi tsz-ek elnökei, párttitkárai is. eljött a találkozóra mágori sándor, a szocialista munka hőse, nyugdíjas makói tsz-elnök, losonczi pál régi ismerőse is. kangyalka antal igazgató, országgyűlési képviselő ismertette a gyár történetét, termelési eredményeit, a mezőgazdaságot hatékonyan segítő gépujságokat. binecz jános, a helyi uttörő tsz elnöke pedig azokról a sikeres erőfeszítésekről szólt, amelyeket az 1970-es árvízszelvényt követően tettek a gazdaságok a terméshozamok növelésére.

/folyt. köv./
18.20/bzs

- 47 -

MA 1825

bb 61. /Losonczi pál ... 1. folyt./bzs

a makói gyár megtekintése után Losonczi pál hódmezővásárhelyre látogatott. a tanácsházán sajtó imre tanácselnökkel és dobai józseffel, a városi pártbizottság titkárával folytatott megbeszélést, majd felkereste a tornyai jános muzeumot. itt dr. dömötör jános muzeumigazgató, országgyűlési képviselő bemutatta a hódmezővásárhelyi majolikagyár jubileumi kiállítását, valamint a muzeum egyéb tárlatait. a vendéget higy lászló, az alföldi porcelángyár igazgatója, farkas béla, a gyár párttitkára és láda ernő, a majolika gyáregység igazgatója is köszöntötte.

az elnöki tanács elnöke a késő délutáni órákban csongrád megye székhelyére, szegedre érkezett. a városi tanácsházán sipos géza, a városi pártbizottság első titkára, papp gyula, a városi tanács elnökhelyettese és dr. csikós ferenc, a városi tanács titkára üdvözölte. papp gyula - a látogatást megköszönve szeged város emléktábláját nyújtotta át. ezután Losonczi pál visszautazott budapestre./mti/

--

bb 62. időjárásjelentés

mm um la

1972. szeptember 13.

a meteorológiai intézet jelenti 1972. szeptember 13-án, szerdán 19 órakor:

hűvös idő

várható időjárás csütörtök estig: felhőátvonulások, főként az ország északi részein szórványosan előforduló futó esővel. napközben kissé megélénkülő nyugati-északnyugati szél. hűvös nappal. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 13-18 fok között. /mti/

--

bb 63. fock jenő látogatása nógrád megyében

vid/gg fm bzs la

1972. szeptember 13.

fock jenő, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke szerdán látogatást tett nógrád megyében. fock jenőt salgótarjánban, a megyei pártszékházban jedlicska gyula, az mszmp nógrád megyei bizottságának első titkára tájékoztatta a megye politikai, gazdasági, kulturális és társadalmi fejlődéséről. az eszmecsereén részt vett géczy jános, a megyei tanács elnöke, valamint más megyei, illetve salgótarjáni vezetők. /folyt.köv./

19.50/bzs

- 48 -

NA 2000

bb 63. /fock jenő ... 1. folyt./bzs

a minisztertanács elnöke ezt követően jedlicska gyulának, a megyei pártbizottság első titkárának társaságában felkereste a salgótarjáni kohászati üzemeket. ebben a 104 éve fennálló gyárban jelenleg mintegy négyezer dolgozót foglalkoztatnak, és évente 1,8 milliárd forint értékű idegen huzott huzalt, profilacélokat, hidegen hengerelt lemezt, kovácsolt mezőgazdasági szerszámokat, vas- és acélöntvényeket, ujabban pedig kovácsolt jármű-alkatrészeket állítanak elő. termékeinek mintegy 20 százalékát exportálja, mintegy 80 országgal tart kereskedelmi kapcsolatot. az évszázados gyár az utóbbi évtizedben sokat „fiatalodott”, „európa egyik legkorszerűbb hideghengerművének a létrehozása, az acélöntőde korszerűsítése után megkezdtek a huzalmű rekonstrukcióját. a minisztertanács elnöke antal gyula gyárigazgató kalauzolásával megtekintette a vállalat több gyáregységét, köztük az 1969-ben üzembe helyezett dexion-salgó üzemét, amely 62 főnyi létszámával az idén már több mint 52 millió forint értékű perforált, elsősorban raktári polcok, szállítószalagok összeállítására alkalmas elemet állít elő, igen magas, csaknem 26 százalékos nyereséggel.

a délután folyamán fock jenő városnézésen vett részt. a megyeszékhely rekonstrukciójának előrehaladását dr. tóth istván, a városi tanács elnöke ismertette. többek között elmondotta, hogy salgótarjánban a negyedik ötéves terv időszakában háromezer lakás épül, ebből tavaly és az idén 1100-at adtak, illetve adnak át rendeltetésének. fock jenő ezután a vegyiműveket szerelő vállalat salgótarjáni gyárába látogatott, ahol szerb ferenc vezérigazgató és trizna jános, a salgótarjáni gyár igazgatója tájékoztatta a nógrád megyei szénbányászat visszafejlesztésével egyidőben megindított ipartelepítés során létesített nagyüzem helyzetéről. a gyár jelenleg már mintegy négyszáz munkással dolgozik; vegyipari készülményeket, valamint sav- és hőálló tartályokat állít elő, az idén 55 millió forint értékben, de 1974. végére az időközben megépült üzemcsarnokokban már 1200 munkás 320 millió forint értékű terméket fog előállítani. a hatalmas üzemcsarnokok és karbantartó műhelyek megtekintése után fock jenő a budapesti rádiótechnikai gyár salgótarjáni gyárába látogatott. ez az üzem is a nógrád megyei ipartelepítési politika megvalósításaként született. a minisztertanács elnökét a moziépületből átalakított régi üzemben iklódy gábor, a brg vezérigazgatója és pálfalvai lászló, a salgótarjáni gyáregység igazgatója fogadta. ezután felkeresték az új gyárépületet, amely 120 millió forintból - részben fejlesztési alapból, részben a megyei tanács ipartelepítési támogatásából - építettek fel. a megye egyik legfiatalabb gyárában, amelyben a dolgozók átlagos életkora is mindössze 25-26 év, rádiótelefon-kezelő egységeket szerelnek, 1973-tól pedig már az adó-vevő egységet is. létszáma 1975-ben eléri a 700-at, a megtermelt áruk értéke pedig a 350 millió forintot. /folyt. köv./

19.55/bzs

- 49 -

NA 2010

bb 63. /focok Jenő ... 2. folyt./bzs

a korszerű üzem részlegeinek megtekintése után focok Jenő felkereste hivatalában Géczy Jánost, a Nógrád megyei tanács elnökét, ahol a tanácsi munka továbbfejlesztéséről, a tanácstörvény végrehajtásának tennivalóiról, a tanácsok és a minisztériumok kapcsolatairól folytatott beszélgetést, a megyei tanács vezetőivel.

focok Jenő Nógrád megyei látogatását az elzett szécsényi gyár egységében fejezte be. ezt az üzemet szintén a megyei tanács ipartelepítési támogatásával hozták létre, a korábban kizárólag mezőgazdasági jellegű nagyközségben. megépítésére, berendezésére eddig csaknem 40 millió forintot áldoztak; jelenleg 600 dolgozójával évi 65 millió értékű lakatot, butorzárat állít elő. ezt az értéket újabb üzemépület létesítésével, gépek, berendezések felszerelésével 1975. végére megkészszerzik. focok Jenő molnár Ernőnek, az elzett vezérigazgatójának és miklósi Ignácnak, a szécsényi gyár egység igazgatójának társaságában megtekintette a gyár üzemeit. /mti/

--

bb 64. közlekedési balesetek

1 ms/mm bzs la

1972. szeptember 13.

Budapest a 111. kerületben, a Szentendrei úton figyelmen kívül vezette személygépkocsiját Brunhilde Elisabeth Wildbichler müncheni lakos és nekiütközött egy utmenti fának. a szerencsétlen nő a helyszínen meghalt, utasát, Hlatky Schliter Tamás budapesti műszerészt súlyos sérüléssel szállították kórházba.

ugyancsak figyelmen kívül vezette Kalocsán autóját polgár János helybeli művezető és a város határában az árokba borult. a baleset következtében id. polgár Jánosné Kalocsai lakos a helyszínen meghalt. id. polgár János ugyancsak Kalocsai nyugdíjas életveszélyesen, polgár János pedig súlyosan megsérült mindkettőjüket kórházba szállították.

halált okozott a figyelmen kívül vezetés Debrecenben is. Sustyák János helybeli boltvezető elütötte Karacsi Prokop 81 éves kiskereskedőt, aki szabálytalan helyen akart az uttesten átkelni. Karacsi a helyszínen meghalt, Sustyák ellen pedig eljárás indult.

/folyt. köv./
20.00/bzs

- 50 -

NA 2075

ü

bb 64. /közlekedési ... 1. folyt./bzs

a szolnok megyei szajol határában Pozderka János török-szentmiklósi téesz-tag féktávolságon belül figyelmen kívül egy tehergépkocsi elé lépett, amely halálra gázolta.

tolna község belterületén Csöke János fűcánkerti matróz figyelmen kívül vezette motorkerékpárját és elütötte az uttesten szabálytalanul átkelő Kőhegyi Károlyné 85 éves lakost, aki a helyszínen meghalt. Csöke ellen a rendőrség eljárást indított.

gépjárművezetői engedély nélkül, ittas állapotban vezetett Bíró György budapesti lakos és a xvi. kerületben a Magtár utca és a Zsombékrét utca kereszteződésénél gépkocsival az árokba borult. egyik utasa, Réthy Istvánné a helyszínen meghalt. Bíró és másik utasa, Nagy Imréné súlyos sérüléssel kórházba került.

Budapest a 11. kerületben a fő utcán szabálytalanul ment át fajtík Istvánné nyugdíjas. egy motorkerékpár elütötte. a mentők súlyos sérüléssel szállították kórházba.

szabálytalanul akart kikerülni oldalkocsis motorjával egy személygépkocsit Keleti Károly budapesti gépkocsivezető a váci úton. járműve nekiütközött egy autónak és nekiütközött egy másik személygépkocsinak. Keleti Károlyt súlyos sérüléssel kórházba vitték a mentők. /mti/

--

bb 65. halál a dohánypajtában

1 ms/mm bzs la

1972. szeptember 13.

a hajdu megyei Fülöp községhez tartozó Koptató-tanyán Vasvári Józsefné 59 éves háztartásbeli a felfűzött dohányt kőtötte dohánypajtájukban, mintegy négy és fél méter magasságban. a szerencsétlen asszony munka közben lezuhant és a helyszínen meghalt. /mti/

--

bb 66. motorvonat és autóbusz összeütközése

1 ms/gg bzs la

1972. szeptember 13.

Szerdán reggel fél hét órakor Tiszakécske és Ujbög között egy sorompó nélküli vasúti átjáróban egy motorvonat nekiütközött a tószegi mezőgazdasági vállalat autóbuszához, amelyet Farkas Sándor 23 éves tószegi sofőr vezetett. a baleset következtében az autóbusz 25 utasa közül Radics György 24 éves tószegi segédmunkás súlyos, további hat utas pedig könnyű sérülést szenvedett. a baleset oka, hogy a gépjárművezető körültekintés nélkül hajtott rá a sínekre. a vasúti forgalom az érintett vonalon fél héttől 10 óráig szünetelt. a vizsgálat folyamatban van. /mti/

--

20.07/bzs

- 51 -

NA 2070